

A-9317
Duplum

Hind Kr. 1.—

ALKOHOLIMÜÜGI
SEADUSED JA MÄÄRUSED
ÜHES
MOTIIVIDEGA
JA
KARISTUSNORMIDEGA

Koostanud

A. Eisenberg (Rauamägi)

Maksudevalitsuse
aktsiisiasjade juhataja

Autori kirjastus Tallinn 1935.

A-9317

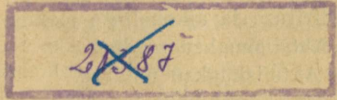
3360:300A

ALKOHOLIMÜÜGI
 SEADUSED JA MÄÄRUSED
 ÜHES
 MOTIIVIDEGA
 JA
 KARISTUSNORMIDEGA

Koostanud

A. Eisenberg (Rauamägi)

Maksudevalitsuse
 aktsiisiasjade juhataja

Autori kirjastus Tallinn 1935

Käesolew käsiraamat sisaldab kõik alkoholiste jookide ja piirituse müügi kohta käiwad seadused ja määrused ning väljavõtted teistest asjaomastest seadustest.

Käsiraamat on tarvilik igale kohtutegelasele, adwokaadile, maksu- ja politseiametnikule ning alkoholise joogiga kauplejale.

SELGITUS.

Käesolevas raamatus esinevad lühendused tähendavad:

AlkMS — Alkoholimüügi seadus.

AlkMM — Alkoholimüügi määrus.

PMS — Piirituse ja alkoholsete jookide müügi seadus.

AkMS — Aktsiisimaksu seadus.

AkMM — Aktsiisimaksu määrus.

MKrS — Maksukaristuste seadustik.

KrS — Kriminaalseadustik.

Sead. — Alkoholimüügi seadus.

Määr. — Alkoholimüügi määrus.

Alkoholimüügi seadus.

*Antud Riigivanema poolt dekreedina
15. veebruaril 1935.*

Avaldatud RT 16 — 1935.

Maksma hakanud 23. veebruaril 1935.

Senine Piirituse ja alkoholiste jookide müügi seadus maksab alates 20. maist 1927. a. (RT 50 — 1927) ja on suuremalt osalt maailmasõja eel maksnud Vene Aktsiisiseaduse (VSK V k. — Aktsiisi sead. § 556—633) teisend.

Alates 1926. aastast maksab meil põhimõtteliselt alkoholjookide vabamüügi süsteem järgmiste kitsendustega: 1) Omavalitsustel oli õigus nii rahvahääletuse teel kui ka volikogude otsusel keelata alkoholiste jookide müüki oma piirides täielikult. See keeluõigus kaotati aga Riigivanema dekreediga 18. juunist 1934. a. (RT 54 — 1934). 2) Alkoholiste jookide müügiks nii kauplustest kui trahteritest on nõutav maksudevalitsuse luba, mis antakse välja kolmeaastasteks ajajärgudeks. Peale selle oli nõutav veel: trahteriärde avamiseks — kohaliku omavalitsuse volikogu nõusolek (praegu arvamus), muude kaupluste avamiseks — politseivalitsuse nõusolek. 3) Alkoholiste jookide müük, ka õllemüük maakauplustes, pidi sündima vähemalt 2. järgu äritunnistusega. Nüüd on see lubatud ka 3. järgu äritunnistusega. 4) Trahteriärdele seaduses ettenähtud kauplemise tunniaega võisid omavalitsused piirata, milline õigus aga kaotati 18. juuni 1934. a. dekreediga. 5) Kohtulik karistus ükskõik

millise alkoholimüügi seaduse või määruse rikkumise eest võtab süüdlaselt kaheks aastaks õiguse alkoholist jookidega kaubelda. 6) Alkoholist jookide müügi- ja asutised kuuluvad patendimaksu alla, mis müügiviisi, jookide liigi ja kaupluse asukoha järgi kõigub 20 ja 300 krooni vahel aastas. 7) Peale selle kuuluvad trahteriärid, välja arvatud kaitseväe ja kaitseliidu kodud, võrdlemisi kõrge trahterimaksu alla, mis üle riigi 1931. a. moodustas ümmarguselt 800.000 krooni. Nii näit. tuli Tallinnas keskmiselt ühe alkoholitrahteriäri kohta 200 kr., ühe alkoholiga trahteriäri kohta aga 4.000 kr. trahterimaksu aastas. Selle tagajärjel on söökide ja jookide hinnad trahteriärides keskmiselt 50 kuni 100% kallimad kui kauplustes.

1931.—1933. aastatel oli meil majanduskriis sügavalt mõjule pääsenud, rahva ostujõud langenud, monopolipiirituse ja -viina tarvitamine $\frac{1}{3}$ võrra vähenenud ning rahvas siirdunud salaviina valmistamisele ja tarvitamisele. Alles 1934. a. alates näitab piirituse- ja viinamüük jälle tunduvat tõusu. Salaviina valmistamine on viimastel aastatel tugevasti levinud. Ka karskusriikide alkoholipoliitikas on sündinud suur murrang, sest Soome ja Põhja-Ameerika Ühendriigid on loobunud keelusüsteemist.

Arvestades nende asjaoludega leiti, et maksivad kitsendused alkoholimüügi alal ei ole senisel määral enam millegagi põhjendatud ning soodustavad vaid salakaubitsemist. Soome, Skandinaavia ja Ameerika Ühendriikide, samuti ka meie omaaegsed alkoholimüügi kitsendused on selgelt näidanud, et nendega alkoholi tarvitamist maha suruda ei saa. Eriti puudub mõte kitsendada praegusel ajal niisuguste nõrkade jookide müüki, nagu seda on õlu ja vein, liiatigi kui see sünnib kauplustest ainult väljaviimiseks. Kahtlemata osutub alkoholjookide legaalsete müügikohtade võrgu tihendamise peale hinnaalanduse ainsaks mõjuvaks abinõuks salapiirituse ja salakaubanduse vastu võitlemisel.

Peale salakauba väljatõrjumise on veini- ja õlle- müügi võrgu laienemisel saneeriv mõju ka meie odra- ja marjakasvatusele, sest kodumaa veini ja õlle tarvitamise tõusuga tõuseb ka nende toorainete tarvitamine.

Neil põhjusil anti Riigivanema poolt 18. juunil 1934. a. dekreedina Piirituse ja alkoh. jookide müügi seaduse muutmise ja täiendamise seadus (RT 54 — 1934), mille tähtsamad muudatused on järgmised:

1) PMS § 12 ja 13 kaotamine, millega kaotati kohalikkude omavalitsuste volikogude ja kohaliku rahvahääletuse teel õigus panna maksma territoriaalset alkoholimüügi keeldu.

Fiskusele olid keelupiirkonnad eriti kahjulikud, sest legaalse alkoholimüügi asemel levib seal hõlpsamini salamüük. Ka ei takista üksikute valdade karskeks muutmine veel alkoholi tarvitamise kaotamist, sest meie vallad on nii väikesed, et viina kergesti naabervallast kätte saab. On teada, et volikogud sageli liig kergel käel ja silmapilgu mõjul otsustasid panna maksma alkoholimüügi keeldusid. Nii on koguni kohaliku rahva algatusel rahvahääletusele pandud 6 juhus 4 juhul keeluetpanek läbi kukkunud. On selge, et volikogus ei peegeldu igakord kohaliku rahva enamuse tahe, sest volikogude liikmed ei ole valitud selle järele, kuidas nad suhtuvad alkoholimüügi küsimusse. 50 vallas, kus alkoholimüügi keeld oli maksmas, toimus see nendest ainult 1 vallas rahvahääletuse teel. Peale selle oli veel 10 vallas volikogude poolt pandud maksma müügikeeld, mis aga samade volikogude poolt 1933. a. jälle tühistati. Umbes 12% Vabariigi pindalast maksis vallavolikogude poolt maksmapandud keeluõigus.

See vaid soodustas nendes valdades salaviinamüügi ja rannaäärsetes keeluvaldades ning saartel isegi konterbandi-piirituse sissevedu.

Ühes keeluõiguse kaotamisega tühistati ülalnimetatud seadusega ka kõik selle keeluõiguse põhjal seni tehtud keeluotsused.

2) Trahteriärade teotsemisaja (kauplemise tunni-aja) pikendamine öörestoranide lubamise näol ja pidude puhul ning müügiaja täpne reguleerimine seadusega, kusjuures kaotati kohalikkude omavalitsuste volikogude õigus sel alal kitsendusi maksma panna. See osutus tarvilikuks, kuna tegelik elu sel alal seaduseeskirjadest tunduvalt lahku läks ning seadus ja määrused mõnedel juhtudel mõttetult kitsendusi tegid.

3) Alkoholi tarvitamise suhtes kitsenduste maksmapanemine seltside, ühingute ja klubide ruumides sel teel, et seal keelatakse alkoholiste jookide hoidmine ja tarvitamine, kui puudub vastav müügituba. Sellest keelust on Majandusministeeriumile kokkuleppel Sise-ministeeriumiga nähtud ette erandite tegemise võimalused.

Viimastel aastatel on tekkinud rida kinniseid klubisid ja seltse, milliste liikmed tarvitavad seltsi või klubi ruumes näiliselt küll oma poolt kaasatoodud, tegelikult aga seal müüdavaid alkoholiseid jooke. Sagedasi on sarnased klubid asutatud vaid selleks, et kaubelda alkoholiste jookidega, mööda hiilides riigi ja kogukonna maksudest. Kuna sarnastes klubides alkoholiseid jooke müüakse odavamalt, kui seaduslikult tegutsevates restoranides, siis leiavad nad ka rohkem poolehoidu. Niisuguste klubide tegutsemine on aga riigile ja omavalitsustele äärmiselt kahjulik, sest nad ei maksa omavalitsustele trahterimaksu ega riigile äri- ja tulumaksu, pealegi vähenevad nende tegutsemise tõttu restoranide läbikäigud ja ollakse sunnitud vähendama restoranide ja einelaudade äri-, tulu- ja trahterimakse. Samuti on niisugustes avalikule järelevalvele mittealluvates asutistes kerge müüa salakaupa.

4) Pidudel ja näitustel ka viinamüügi võimaldamine, kuna senini seal ainult veini ja õlle müük lubatav oli. Tegelik elu näitab, et pidudel peaaegu alati viina tarvitatakse, mida seal salamüüjad levitavad. Silmas pidades, et sellega julgeolek ja avalik kord suuremasse hädaohtu ei satu kui praegu, ja et viina müügiga trahteriärides peod harilikeks näheteks on, leiti otstarbekohaseks tegelik olukord legaliseerida.

Samuti on võimaldatud viinamüük raudteejaamade ja rannasõidu laevade einelaudades, kuna selle keelamiseks erilisi motiive ei olnud.

Siinjuures olgu tähendatud, et loandjal on alati võimalik loa andmisest keelduda, kui selleks põhjendused olemas.

Käesolev seadus võrreldes 18. juuni dekreediga (RT 54 — 1934) muudetud PMS-ga enam sisuliseit põhimõttelikke ega suuri muudatusi ei tee, vaid ainult redigeerib normid ajakohasemalt, täiendades neid seadustehniliste ja juriidiliselt selgitavate eeskirjadega

praksise kohaselt ning kõrvaldades tähelepanud seaduste tehnilisi puudusi.

Ühtlasi moodustab käesolev seadus ühe osa üldisest maksuseaduste reformist aktsiisi ja piiritusemonopoli alal, mis praegu teoksil.

Vastavalt maksu- ja monopoliseaduste reformi põhimõttele ja süsteemile on käesolevast seaduseelnõust jäetud välja need eeskirjad, mis oma iseloomult ja sisult kuuluvad Aktsiisimaksu ja Piiritusemonopoli seadustesse, nagu eeskirjad monopolipiirituse ja viina müügi teostamise, nende hindade määramise j. m. kohta.

Seaduse pealkiri.

Praktilisel käsitamisel on lühike seadusepealkiri eelistatavam pikast. Tervet seaduse sisu ei saa niikuinii väljendada pealikirjas. Silmas pidades, et käesolev seadus käsitab ainult etüülalkoholi müüki viina, piirituse ja alkoholiste jookide näol, siis osutub valitud pealkiri kõige kohasemaks.

I.

1. p e a t ü k k.

Üldeeskirjad.

§ 1. Alkoholisteks jookideks loetakse joogid, mis sisaldavad rohkem kui 1,5 mahuprotsenti etüülalkoholi, nagu viin, peenviin (napsid, liköörid), vein, õlu ja muud joogid, välja arvatud piiritus.

Paragrahv sisaldab maksva Piirituse ja alkoholiste jookide müügiseaduse (lühendatult PMS) § 2 eeskirja (RT 50 — 1927).

§ 2. Alkoholiseid jooke müüakse kas ainult väljaviimiseks, nagu tehastest, ladudest ja kauplustest, või ka kohaltarvitamiseks, nagu trahteriärides, sellekohastes kauplustes ning pidude ja näituste einelaudades. Õlut müüakse ka veoviisil.

Piiritust müüakse ainult väljaviimiseks viinatehastest ning sellekohastest ladudest ja kauplustest.

Selle paragrahvi esimene ja teine lõige asendavad ümberredigeeritud kujul PMS § 3 ja osaliselt § 5 eeskirjad.

PMS § 3 p. 4. eeskiri on eelnõust jäetud välja sel põhjusel, et meil Göteborgi süsteemi alusel teotsevaid alkoholimüügi asutisi ei ole. Ka ei takista selle eeskirja puudumine nende asutamist.

Eelnõus on restorani ja einelaua asemel võetud tarvitusele trahteriäri, mis vastab Trahteriäride seaduse sõnastusele ja on üldisema mõistega.

Käesoleva paragrahviga on ette nähtud ka veoviisil ollemüük. Tegelikus elus müüakse õlut ka õllefabrikute koormatelt, sest toimetatakse ju õlu, arvatud välja detailmüük kauplustest, vabriku või lao poolt ostjale kätte. Kättetoimetamist keelata ei saa, kuid teada on, et seda ka ette tellimatult möödasõitvatelt koormatelt müüakse. Parem siis juba legaliseerida tegelik olukord ning nõuda õlletehastelt ja -ladudelt õllevedajatele, kes õlut koormalt müüvad, luba ja müügitaksu, mis riigile ka väikese lisatulu annab.

Veoviisil ollemüügi kord on nähtud ette § 64—67.

§ 3. Piirituse ja alkoholiste jookide müük on keelatud palvepäeval, suurel, esimesel ülelõunamise pühal, esimesel jõulupühal ning valimiste või rahvahääletuste päevadel hääletamise ajal kogu riigis, samuti kohalikkude omavalitsuste volikogude valimiste päevadel hääletamise ajal valimise piirkonnas.

See eeskiri ei käi piirituse ega alkoholiste jookide suurmüügi kohta tehastest ja ladudest, kuivõrd see toimub edasimüüjaile.

Esimene lõige sisaldab PMS § 37 esimese lõike eeskirja järgmiste muudatustega: keelatud päevade hulgast on jäetud välja esimene mai, mil alkoholimüügi keeluks pole erilist tarvidust, ja esimene suvistepüha, mil meil harilikult välisturiste liikvel, kes trahteriärides einetavad.

Müügikeeldu valimiste ja rahvahääletuse päevadel on pehmendatud, keelates alkoholimüüki vaid valimise ja hääletamise tundidel, kuna need teatavasti kestavad kella 9—21 ja viimasel hääletamise päeval — kella 14. Seega ei või alkoholimüük segada valimisi ja hääletust. Trahteriasjandusele aga nende võrdlemisi kõrgete maksude juures võib müügiaja piiramine sünnitada asjata raskusi.

Paragrahvi teine lõige käsitab müüki tehastest ja ladudest, mis ei sünni tarvitajaile.

Vt. KrS § 304 p. 1.

§ 4. Siseministril on õigus sulgeda piirituse ja alkoholiste jookide müügiastuti, kui neis korduvalt on tulnud ilmsiks avaliku korra või julgeoleku rikumisi. Samuti on Siseministril õigus korra või julgeoleku alalhoidmiseks täielikult keelata üksikutes piirkondades või kohtades piirituse ja alkoholiste jookide müük või piirata nende müügi aega.

Sisaldab peale PMS § 14 ja 37 kolmanda lõike eeskirjade veel kitsenduse, mille järgi Siseministril on õigus üksikutes kohtades korra ja julgeoleku alalhoidmiseks keelata alkoholimüüki üldse.

Vt. KrS § 305 p. 1.

§ 5. Piirituse ja alkoholiste jookide müügiastutised ei või lõhkeaine-, laskemoona- ja lahingurelvatehastele ega -ladudele asuda lähemal kui 500 meetrit. Erandit võib teha Kaitseministeerium.

Kordab vaid PMS § 11 eeskirja, lubades erandit Kaitseministeeriumi nõusolekul.

Vt. KrS § 305 p. 1.

§ 6. Piirituse või alkoholiste jookide müügiastutise pidajaks ega juhatajaks ei või olla alaealised (alla 20 aasta vanuses) ega isikud, kes on süüteo tagajärjel kaotanud selleks õiguse.

Keelatakse müüa piiritust ja alkoholiseid jooke teadvalt alaealistele alla 17 aasta vanuses ning alg- ja keskkooli õpilastele, samuti nähtavalt jooanud ja joobnuga kaasas olevaile isikuile.

Paragrahvi esimene lõige asendab muutmatult PMS § 15 p. 1. eeskirja. Teine lõige sisaldab PMS § 35 vastava eeskirja selle täiendusega, et ka jooanutega kaasasolevatele isikutele keelatakse müüa alkoholiseid jooke, sest vastasel korral võiksid viimased jooanule jooke välja osta.

§ 7. Keelatakse ülistada avalikult alkoholiseid jooke ja nende tarvitamist. See eeskiri ei käi alkoholiste jookide tehaste ega müügiastutiste reklaami kohta, kui võrd selles ei ülistata nende jookide tarvitamist üldse.

See eeskiri on võetud sisse igaks juhuks alkoholismi propageerimise vältimiseks.

§ 8. Majandusministril on õigus määrata, et müügiastutistes pandaks nähtavale kohale teadaandeid piirituse ja alkoholiste jookide müügiaja, -korra ning -hindade kohta, samuti müügiastutise sissekäigu kohale vastav silt.

Selle eeskirjaga pannakse sel alal maksma kehtiv kord selle muudatusega, et sildi väljapanemine ei ole nõutav otseselt seadusega. Asendab osaliselt PMS § 19.

Vt. määr. § 13.

§ 9. Keelatakse müüa piiritust ja alkoholiseid jooke nende müügiastutisest asjade või pandi vastu või teadvalt võlgu ning oma kohustusi raha asemel õiendada alkoholiste jookidega või piiritusega.

Säärased kokkulepped ja kohustused tunnustatakse tühisteks ning pandiks või tasuks saadud asjad võetakse süüdlaselt ära ja antakse tagasi nende omanikule.

Käesoleva paragrahvi eeskirjad ei käi võlakohustuste kohta, mis tekivad alkoholiste jookide müügi tehastest ja ladudest edasimüüjaile.

Sisaldab keelueeskirja näol teo, mis on karistatav KrS § 306 põhjal.

§ 10. Keelatakse ärisihil anda oma ruume tarvitada alkoholiste jookide joomiseks, kui ruumi kasutajal seal puudub luba alkoholiste jookidega kauplemiseks või nende tarvitamiseks.

Näeb ette keelueeskirja näol teo, mis on karistatav KrS § 304 p. 5 järgi.

§ 11. Tegevuse lõpetanud müügiastutise pidaja võib järelejäanud piirituse ja alkoholiste jookide tagavarasid müügi maksuta müüa müügiastutisele, kellel on õigus nendega kauplemiseks, kolme kuu jooksul, arvates tegevuse lõpetamisest.

Niisuguseid piirituse ja alkoholiste jookide tagavarasid keelatakse hoida müügi kohas ja sellega ühendatud paigas, kui kauplejal puudub luba nendega kauplemiseks.

Normeerib seni normeerimata juhtusid, mis tegelikult elus ette tulevad.

§ 12. Piirituse või alkoholiste jookide müügiastutises, mille pidaja on juriidiline isik või mille pidaja isiklikult müügiastutist ei juhata, peab olema seaduste ja määruste täitmise eest vastutav juhataja, keda peab selleks kohaseks maksudevalitsuse direktor, ära kuulates kohaliku politseiprefekti arvamuse.

Maksudevalitsuse direktor võib tühistada oma nõusoleku vastutava juhataja nimetamiseks, kui see on rikkunud või jätnud täitmata seaduse või määruse eeskirja.

Maksudevalitsuse direktori nõusolekut vastutava juhataja määramiseks ei nõuta kaitseväge, kaitseliidu, piirivalve ja politsei kogudes ning kodudes.

Sisaldab PMS § 16 eeskirja selle muudatusega, et vastutavaks juhatajaks võib olla isik, keda peab selleks kohaseks maksudevalitsuse direktor, ära kuulates politseiprefekti arvamust. See eeskiri on tarvilik fiskuse huvides ja korratu või ebamoraalse elemendi eemalhoidmiseks alkoholimüügi juhatamisest.

Vt. määr. § 7.

§ 13. Käesoleva seadusega või selle põhjal antud määrusega müügiastutise pidajale pandud kohused peab müügiastutise pidaja isiklikult täitma või omal vastutusel täita laskma.

Kui müügiastutises on eelmises (12) paragrahvis ettenähtud korras seatud vastutav juhataja või rentnik, siis lasuvad need kohused viimastel.

Müügiastutise pidaja ei vabane aga niisuguste kohuste täitmisest, mida seaduse või määruse mõtte kohaselt või asjaolude järgi ei saa täita teine isik.

§ 14. Kui müügiastutise pidajaks on juriidiline või teovõimetu isik, siis lasuvad pidaja kohused juriidilise isiku juhatusel ja teovõimetu isiku eestkostjal või hooldajal, kuivõrd need kohused ei lasu müügiastutise vastutaval juhatajal (§ 13).

§ 13 ja 14 normeerivad seni normeerimata ala, mis on tarvilik vastutuse määramisel ning süüdlase kindlakstegemisel nendes süüteo asjades, kus on tegemist passiivse süüteoga, s. o. seaduse või sundmääruse eeskirjade täitmata jätmisega. Sarnaste süütegude korral teatavasti puudub positiivne tegu, mille järgi süüdlast võiks kindlaks teha, kuna ettevõttes võib olla juhtivaid isikuid ja ametnikke palju.

§ 15. Kõik asutised, kus kaubeldakse piiritusega või alkoholiste jookidega või kus hoitakse alal müügiks piiritust või alkoholiseid jooke, samuti nende

asutistega ühendatud paigad alluvad järelevalvele, mis kuulub politseile ja Aktsiisimaksu seaduses ettenähtud piirides ka maksuametnikkudele, järgnevas paragrahvis ettenähtud eranditega.

§ 16. Politsei teostab eelmises paragrahvis tähendatud järelevalvet Majandusministri poolt kokkuleppel Siseministriga antud juhendite järgi.

Alkoholiste jookide müügi järelevalvet kaitseväge võimudele alluvates müügiasutistes teostatakse Majandusministri poolt kokkuleppel Kaitseministriga määratud võimude poolt ja antud juhendite järgi.

§ 15 ja 16 sisaldavad tarvilikke eeskirju ettevõtete järelevalve ja kontrolli kohta maksuametnikkude ja politsei poolt.

2. peatükk.

Müügiload ja müügitaks.

Käesolev peatükk sisaldab endas ka senised Patendimaksu seaduse eeskirjad, kuna käesoleva seaduse maksmapanemisega kaotatakse Patendimaksu seadus (RT 115 — 1927) täies ulatuses.

Patendi nimetus ei osutu kõige sobivamaks säärasele maksu tasumist tõendavale dokumendile. Patentide all mõistetakse üldiselt ja esijoones leiutiste kaitsepäatente, mille riik võimaldab leidurile sellekohaste maksude tasumise järele. Alkoholiste jookide müügi alal esineb patendimaks eriliiki maksuna, mida võetakse kindlas summas müügikohtadelt; osalt võiks maksu pidada ka tasuks kontsessiooni (loa) eest. Neil kaalutlustel peeti otstarbekohasemaks asendada patendimaksu nimetus müügitaksu nimetusega ja patent — müügitaksutähega.

§ 17. Piirituse ja alkoholiste jookide müügiks väljaspool neid valmistavaid tehaseid on nõutav maksudevalitsuse direktori luba, mis antakse, ära kuulates kohaliku politseiprefekti arvamuse.

Load antakse nelja-aastasteks ajajärkudeks. Järgnev ajajärk arvatakse 1937. aastast. Ajajärgu kestel antud load on maksvad vastava ajajärgu lõpuni. Lubade maksvust võib pikendada järgmiseks ajajärguks.

Lubade nõutamise ja andmise korra ning uuendamise tähtaja määrab Majandusminister. Samuti määrab Majandusminister, millised tõendid ja kelle poolt antuina on nõutavad loa andmisel.

Ei muuda põhimõtteliselt senimaksnud korda, mis nähtud ette PMS § 4, 6 ja 7. Täiendused selle paragrahvi eeskirjale sisalduvad käesoleva seaduse § 27, 44, 46, 47 ja 64.

Lubade andmise korda kauplustele on kergendatud sellega, et on jäetud ära PMS § 4 ettenähtud kokkuleppe nõue politseivalitsusega. Selle asemel aga kuulab maksudevalitsuse direktor ära kohaliku prefekti arvamuse.

Ei ole erilist tarvidust seesuguse võrdlemisi lihtsa toimingu jaoks, nagu seda on loaandmine toiduainete kauplustele kaubelda napsi, veini või õllega kinnistes pudelites väljaviimiseks, nõuda kahe ministeeriumi osakonna luba või kokkulepet. Võiks piirduda politsei arvamise ärakuulamisega.

PMS § 7 järgi anti load alkoholiste jookide ja piirituse müügiks kolmeaastasteks ajajärkudeks. Kuni 1928. a., mil PMS hakkas maksma, anti alkoholiste jookide müügiload üheks aastaks. Peale iseseisvuse saavutamise meil valitsevates oludes oli tarvilik, et alkoholi müüki ei võinud usaldada pikemaks ajaks ühe isiku kätte. Aja jooksul langesid alkoholimüüjate hulgast välja korratud isikud, nii et PMS esitamisel Riigikogule 1925. a. peeti võimalikuks lubade maksvuse tähtaega pikendada kolmeks aastaks.

Nüüd on alkoholiste jookide müügilubade andmine kujunenud vaid eelmise ajajärgu loa ümberkirjutamiseks uuele ajajärgule, kui puuduvad seaduslikud takistused loa andmiseks, nagu näiteks õiguste kitsendused.

Et uute lubade väljaandmine iga 3 aasta järgi nõuab maksudevalitsuselt ja politseilt palju tööd, siis on lubade maksvust või ajajärku pikendatud 4 aas-

tani ning nähtud ette võimalus Majandusministril seda veelgi pikendada 4 aasta võrra. Sellel lubade maksustähtaja pikendusel on see paremus, et see muudab loa omaniku seisukorra kindlamaks ja võimaldab talle vähema riisikoga teha kulutusi ettevõtte korralikkuse tõstmiseks.

Maksukaristuste seadustikus on nähtud ette lisakaristused alkoholimüügi õiguse kaotuse näol, mil puhul karistusotsuse põhjal luba ära võetakse, vaatamata sellele, kas loa tähtaeg kestab või lõpeb.

Järgmine ajajärk loetakse alates 1937. aastast, sest jooksev ajajärk, mis algas 1934. aastast, lõpeb 1936. aastaga ning load selle ajajärgu lõpuni on juba antud välja.

Vt. määr. § 1—10 ja MKrS § 69.

§ 18. Luba ei või anda isikule, kes on süüteo tagajärjel kaotanud alkoholist jookide müügi õiguse, ega tema lahutamata perekonnaliikmele (BES § 262).

Õiguse kaotuse korral kaotab luba maksvuse.

Asendab PMS § 15 eeskirjad. Viimase p. 1 on nähtud ette käesoleva seaduse § 6-mas. PMS § 15 p. 2 on kaotatud, kuna selle eeskiri kuulub sisuliselt kaitseväge seaduste valda. Punktid 3, 4 ja 5 on kaotatud, kuna need ei ole kooskõlas uue Kriminaalseadustiku põhimõtetega õigusekaotuse suhtes. Õiguste äravõtmine kui karistus peaks põhimõttelikult sündima ainult karistamise ja kohtupidamise korras. Loa andmisest keelduda võib aga maksudevalitsus alati oma diskretsiooniõiguse põhjal. Vastavad õiguste kaotused on laialdaselt nähtud ette Maksukaristuseseadustikus (MKrS).

P. p. 6 ja 7 on kaotatud, kuna õiguste kaotus nähakse ette MKrS karistuseeskirjades.

§ 19. Kui üks loa kaasomanikkudest on kaotanud õiguse alkoholist jookide müügiks või on loast loobunud, siis loetakse loa omanikuks teine kaasomanik, kuid loaandja võib tunnustada loa maksvu-

setuks, kui üks kaasomanik on kaotanud õiguse müügiastutise pidamiseks süüteo tagajärjel.

Sisaldab selgitavaid eeskirju, mis on tarvilikud ühtluse ja kindla põhimõtte maksmapanekuks lubade alal.

§ 20. Luba võib anda tingimusi, mille täitmisel või mittetäitmisel luba kas omandab või kaotab maksvuse.

Luba kaotab maksvuse, kui müügiastutis on lõpetanud tegevuse või ei ole alustanud tegevust kuue kuu kestel, arvates loa maksvuse algusest.

§ 21. Loa võõrandamine ja loas tähendatud õiguste kasutamine teiste isikute poolt on keelatud, välja arvatud § 63 ettenähtud juhul ja korras.

Müügiastutise ümberpaigutamine võib toimuda ainult maksudevalitsuse direktori loal.

Vt. MKrS § 74, 80.

§ 22. Müügiastutise ülemineku korral pärijale läheb viimasele üle ka luba, tingimusel, et pärija õigused seesuguse müügiastutise pidamiseks ei ole kitsendatud.

Loa omaniku surma korral loetakse omanikuks kuni pärimisküsimuse otsustamiseni pärandustomp, kuid müügiastutises teotsemine on lubatud ainult sel tingimusel, kui asutises on vastutav juhataja.

§ 23. Kui loas eneses ei ole määratud maksmahakkamise tähtpäeva, siis hakkab luba maksma loa-saajale kätteandmisega.

§ 24. Luba on maksev ainult nende jookidega ja piiritusega ning niisugusel viisil kauplemiseks, nagu loas ette nähtud.

Keelatakse müügiastutises hoida niisuguseid alkoholiseid jooke ja piiritust, mis ei ole loas ette nähtud.

Vt. MKrS § 69.

§ 25. Luba ja müüгимaksutäht pannakse müü-giasutises üles nähtavale kohale, esitatakse järele-valvevõimude nõudmisel nendele kontrollimiseks ja antakse maksvuse kaotamise või müü-giasutise tege-vuse lõpetamise korral tagasi kohalikule maksuins-pektorile kahe nädala jooksul, arvates vastavalt maksvuse kaotuse või müü-giasutise tegevuse lõpe-tamise päevast.

§ 26. Kui loa omanik on juriidiline isik, siis on ta kohustatud esitama maksudevalitsusele oma ju-hatusliikmete nimekirja ja teatama kõigist edas-pidistest muudatustest juhatuse koosseisus 2 nädala jooksul, arvates muudatuse teostamise päevast.

§ 27. Piirituse ja alkoholiste jookide sundmüü-giks enampakkumisel luba ega müü-gimaksutähte ei nõuta.

§ 20—27 reguleerivad lubade andmist ja sisaldavad selgitavaid eeskirju, mis on tarvilikud, nagu praktika näidanud. Asendavad sisuliselt PMS § 8, 20 ja 22 eeskirju.

§ 28. Alkoholiste jookide müü-giasutistelt võe-takse erilist müü-gimaksu käesoleva seaduse juurde lisatud müü-gimaksu tariifis ettenähtud määral.

Müü-gimaksust on vabad alkoholiste jookide teha-sed.

Kaitseväe, kaitseliidu, politsei ja piirivalve ko-gude ja kodude einelaudadelt võetakse müü-gimaksu ainult sel korral, kui nendest müü-akse alkoholiseid jooke ka võõrastele, välja arvatud kutsutud küla-lised.

§ 29. Müü-gimaksu võetakse aasta, poolaasta, hooaja või päevade eest ning maks tasutakse enne müü-gi algust kohalikku Eesti Panga osakonda. Ma-

jandusminister võib müügitaksu vastuvõtmise panna kohalikule maksuinspektorile.

Aasta loetakse 1. jaanuarist kuni 1. jaanuarini, poolaasta — 1. jaanuarist kuni 1. juulini või 1. juulist kuni 1. jaanuarini, hooaeg — tariifi kohaselt, päev — kella 6 hommikul kuni kella 6 hommikul.

Poolaasta-maksu võivad maksta ainult need ettevõtted, kes algavad tegevust aasta teisel poolel.

Vt. määr. § 12.

§ 30. Müügitaksu tasumise tõenduseks antakse maksjale sellekohane müügitaksutäht.

Majandusminister määrab müügitaksu vastuvõtmise ja maksutähtede andmise korra.

Vt. määr. § 11, 12.

§ 31. Müügitaksu võetakse igalt müügitahalt või letilt, kus alkoholiseid jooke müüakse. Kui üks lett läbib mitu eraldi ruumi, mis üksteisega sisesises ühenduses ei ole, siis loetakse iga ruumi kohta üks lett.

§ 28—31 sisaldavad Patendimaksu seaduse (RT 115 — 1927) muudetult käesoleva seaduseelnõu põhimõtete kohaselt.

Need eeskirjad ei too tegelikku ellu mingisuguseid tähelepanuväärilisi muudatusi, nõudes müügitaksu nagu seninigi igalt alkoholiste jookidega kaubitsejalt ettevõttelt.

Erand on tehtud § 28 kolmanda lõikega ainult kaitseväge, kaitseliidu, piirivalve ja politsei kogudele ja kodudele, kuna nende tegevus on piiratud ja allub erikorra. Ka on need kogud ja kodud Trahteriäri seaduse § 271 (RT 86 — 1934) põhjal vabad trahterimaksust analoogilistel tingimustel.

Vt. MKrS § 70.

3. peatükk.

Piirituse ja alkoholiste jookide üldine müügikord.

§ 32. Keelatakse hoida piiritust ja alkoholiseid jooke müügikohas, kus puudub luba või müügimaksutäht nendega kauplemiseks, välja arvatud denatureeritud piiritus kuni 1 liitrini põletamiseks.

Vt. MKrS § 69, 70.

§ 33. Keelatakse hoida lahtiselt ja vigastatud maksu- või monopolimärkidega nõudes ning tarvitada piiritust või alkoholist jooki müügikohas, kus puudub luba nendega kohaltarvitamiseks kaubelda, välja arvatud denatureeritud piiritus kuni 1 liitrini põletamiseks.

Vt. MKrS § 59, 71.

§ 34. Keelatakse hoida piiritust ja alkoholiseid jooke müügikohaga ühendatud paigas, kui sel müügikohal puudub luba nendega kauplemiseks, välja arvatud hoidmine omas eluruumis vähesel hulgal koduseks tarvitamiseks.

Vt. MKrS § 72.

§ 35. Keelatakse võimaldada võõrastel tarvitada piiritust ja alkoholiseid jooke igasuguse müügikohaga ühendatud paigas kauplemise või müügikoha lahtioleku ajal või ärisihil, trahteriäriaga ühendatud paigas aga igal ajal.

See eeskiri ei käi võõrastemajade väljaüritud numbritubade kohta.

Vt. MKrS § 81.

§ 36. Keelatakse kasutada loteriidel ja muudel õnnemängudel võitudena piiritust ja alkoholiseid jooke, kui õnnemängu korraldajal puudub luba ja

müügimaksutäht nendega kauplemiseks. Erandit võib teha maksudevalitsuse direktor.

Vt. MKrS § 82.

§ 37. Keelatakse üldse müüa muid alkoholiseid jooke peale viina, peenviina, veini ja õlle, kusjuures nendest võib müüa ainult sääraseid, mis on aktsiisimaksustatud või pärit riigi monopolilt.

§ 32—37 sisaldavad tegusid, mis on keelatud, kuna nendega on võimalik hiilida mööda seaduslikust korra-
rast alkoholiste jookide müügi alal. Vaatamata sellele, et vastavad karistusnormid on olemas, osutub seaduse tundmise kergendamiseks tarvilikuks võtta ka seadusesse vastavad keelunormid.

Vt. MKrS § 68.

§ 38. Müügikohaks käesoleva seaduse mõttes loetakse igasugune koht, kus müüakse või pakutakse müüa samas hoitavaid esemeid, samuti ka müügikoha juurde kuuluvad kõrvalruumid.

§ 39. Müügikohaga ühendatud paigaks käesoleva seaduse mõttes loetakse igasugune ruum või koht, millel on müügikohaga otsene ühendus läbikäidava ukse, akna või esemete läbiandmiseks kõlbliku avause kaudu, või mis asub ühes hoones müügikohaga või selle lähemas ümbruses ja kuulub selle juurde abiruumina või laopaigana, või mida kasutatakse samast müügikohast ostetud toitute või jookide tarvitamiseks.

§ 38 ja 39 on selgitavad normid, mis on tarvilikud, nagu praktika näidanud.

§ 40. Majandusministril on õigus määrata piiritletuse ja alkoholiste jookide käibe, liiklemise ja müügi korda ning müügiasutises hoidmise ja tarvitajaile ettekandmise viisi.

See eeskiri on tarvilik, kuna seadus ei saa näha ette kõiki peensusi, mis fiskuse huvides müügi juures tuleb reguleerida. Asendab PMS § 27 ja 29, tehes korra painduvamaks sellega, et annab Majandusministrile õiguse piirata lahtiselt veetavate ja kantavate jookide hulka.

Vt. määr. § 14—22.

§ 41. Piirituse ja alkoholiste jookide müügiastutisel ei tohi olla sisemist ühendust muu äriettevõttega, välja arvatud teatrite ja võõrastemajade juures asuvad einelaudad, millised võivad olla ühenduses säärase teatrite ja võõrastemajadega.

Väljendab ainult senini määrustes ettenähtud korda.

§ 42. Piirituse ja alkoholiste jookidega kauplemine ainult väljaviimise õigusega kauplustes, kus peaaesjalikult kaubeldakse muude kaupadega, võib toimuda samal ajal, mil sellekohaste määruste järgi on lubatud kauplemine muude kaupadega, välja arvatud § 3 ettenähtud päevadel.

On tarvilik selleks, et kohalikud omavalitsused ei saaks piirata kauplemisaega nendes kauplustes, kus kõrvalkaubana müüakse ka alkoholiseid jooke, pannes seega sääraseid kauplusi halvemas seisukorda nende ees, kes ei kauple alkoholiste jookidega. Sellega võiksid omavalitsused kauplustele avaldada survet trahteriäride kasuks, kellelt omavalitsused trahterimaksu saavad.

4. p e a t ü k k.

Alkoholiste jookide müük kohaltarvitamiseks.

§ 43. Alkoholiste jookide müük kohaltarvitamiseks toimub trahteriärides, nagu restoranides ja einelaudades, erilistes kauplustes (§ 46) ning pidude ja näituste einelaudades.

Asendab PMS § 5, jättes välja ettevõtete üksikasjalise loetluse, nimelt, kellele võib anda luba alkoholiste jookidega kauplemiseks.

Ka ei ole nõutav, nagu see oli senini, et pidu peab heategev või üldkasuliku otstarbega olema. Peo otstarbel ei peaks olema tähtsust siinjuures, sest järjekindel olles tuleks siis ka trahteriäridelt nõuda sama otstarvet. Tegelikult võib ju ainult heategelikele pidudele luba anda.

§ 44. Load alkoholiste jookide müügiks trahteriärides ja kohaltarvitamise õigusega kauplustes annab maksudevalitsuse direktor, ära kuulates linnades — kohaliku linnavolikogu, alevites — kohaliku alevivolikogu ja valdades — kohaliku vallavolikogu, samuti kohaliku prefekti arvamuse.

Load alkoholiste jookide müügiks kaitseväe ja kaitseliidu kogudes ja kodudes antakse Kaitseministeeriumi, piirivalve ja politsei kogudes ja kodudes — Siseministeeriumi, raudteejaamades, rongidel ja laevadel — Teedeministeeriumi nõusolekul.

Asendab PMS § 6 RT 54 — 1934. a. redaktsioonis. Maksudevalitsuse loaandmise õiguse piiramine novembri kuuga on jäetud ära, kuna see osutub otstarbetuks ja asjaajamist takistavaks. Täiendusena esineb nõue, et omavalitsuste kõrval tuleb loa andmisel kuulata ära ka kohaliku prefekti arvamus. See on tehtud otstarbekohasuse mõttes ja on ka senini praktiseerimist leidnud.

§ 45. Load alkoholiste jookide müügi üleandmiseks uuele pidajale eelmise (44) paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud kohtades antakse ära kuulates vastava linna-, alevi- või vallavalitsuse ja kohaliku prefekti arvamuse.

Selle eeskirjaga muudetakse PMS § 8 esimeses lõikes ettenähtud trahteriäride üleandmise kord lihtsamaks. PMS § 8 järgi tuli need küsimused otsustada loaandmise korras, s. o. omavalitsuse volikogu arvamist ära kuulates. Ei ole aga otstarbekohane ega mil-

legagi põhjendatud, et selle küsimuse otsustaks volikogu, kuna siin tegemist on ainult isiku küsimusega. Trahteriäri üleandmise küsimuses arvamuse avaldamine kuulub õigemini omavalitsuse täidesaatva asutuse kompetentsi. Peale selle on nõutav veel kohaliku prefekti arvamus.

§ 46. Kauplusi kohaltarvitamise õigusega võib lubada ainult veini või õlle müügiga.

Sisaldab PMS § 30 ja 33 vastavad eeskirjad.

§ 47. Seltside, ühingute, klubide või muude koondiste pidude ja näituste einelaudadele annab peo või näituse kestuseks loa alkoholist jookidega kauplemiseks kohalik maksuinspektor kokkuleppel kohaliku prefektiga või viimase volitusel kohaliku politseikomissariga.

Sisaldab PMS § 6 kolmanda lõike (1934. a. red.) eeskirja, mis loa andmist pidudele on teinud lihtsamaks ja kergemaks.

§ 48. Seltsi, ühingu, klubi või muu koondise ja pansioni ruumides, kus puudub luba alkoholist jookidega kohaltarvitamiseks kaubelda, keelatakse alkoholist jookide hoidmine ja tarvitamine.

Maksudevalitsuse direktoril kokkuleppel politseivalitsuse direktoriga on õigus teha erandeid eelmises lõikes tähendatud asutiste kohta.

Sisaldab PMS § 37² (1934. a. red.) eeskirja täiendades seda veel pansioni nimetusega, sest iga pansion ei ole äriettevõte, selts ega klubi, kuid pansioni nimetuse all võiksid klubid keelust mööda hiilida.

Vt. MKrS § 73.

§ 49. Trahteriäridele ning pidude ja näituste einelaudadele antakse luba kas kõigi alkoholist jookide või ainult veini ja õlle müügiks.

Sisaldab PMS § 5 (1934. a. red.) eeskirja sisuliselt pidude ja näituste suhtes.

§ 50. Kohaltarvitamise õigusega alkoholiste jookide müügiastutisi keelatakse avada linnades ja alevides lähemale kui 100 meetrit ning maal lähemale kui 500 meetrit kirikutest, koolidest ning valla-, kasvatus-, haige- ja vangimajadest, kui need asutised asuvad omades majades, samuti matmispaikadest.

Maksudevalitsuse direktoril on õigus kokkuleppel politseivalitsuse direktoriga, pidades silmas kohalikke olusid, teha erandit eelmise lõike eeskirjast.

Sisaldab PMS § 10 eeskirja, jättes välja kitsendused raudteede suhtes, mis on iganenud. Nüüdsel ajal ei ole linnatramm ja mootorsõiduk vähem hädaohtlikud joobnule, kui raudteerong. Samuti on raudteejaamades enestes alkoholimüük.

Vt. KrS § 305 p. 1.

§ 51. Kohaltarvitamise õigusega alkoholiste jookide müügiastutistele, välja arvatud § 44 teises lõikes ja § 47 ettenähtud müügiastutised, antakse luba alkoholiste jookide müügiks ja müügiastutise ümberpaigutamiseks ainult siis, kui on esitatud ruumide plaan ning ruumid on vaadatud üle ja tunnustatud kõlblikuks komisjoni poolt, kes koosneb ühest maksuinspektori, ühest politsei ja ühest kohaliku omavalitsuse esindajast.

Majandusminister määrab komisjoni kokkukutsumise korra.

Muudab PMS § 39 eeskirja selles, et jäetakse ära tülikas ja kulukas ruumide ülevaatus komisjoni poolt nendes kauplustes, kus alkoholiseid jooke müüakse ainult väljaviimiseks, kuna jääb püsima sunduslik ülevaatus trahteriärides ja kohaltarvitamise õigusega kauplustes. Ülevaatus koloniaalkauplustes, vürtspoodides ja talurahva kauplustes, kus alkoholimüük peamiselt kõrvalharuks ja sünnib ainult väljaviimiseks, on täiesti ülearune.

Samuti ei ole mõtet ülevaatusel kaitseväge kogude ja kodude, raudteejaamade, rongide, laevade, näituste

ja pidude einelaudades, sest need asutused alluvad erikorrale või on ajutised ning nende kohta ei saa käsitada omavalitsuste sundmäärusi, mis antud harilikkuide trahteriärde kohta.

Vt. määr. § 8—10 ja KrS § 305 p. 3.

§ 52. Politsei ja kohalikud omavalitsused on kohustatud valvama selle järele, et nende piirides asuvate alkoholiste jookide müügiastutiste ruumid vastaksid seaduste ja määruste nõuetele.

Kui nemad või maksudevalitsuse esindaja leiab, et ruumid ei vasta seaduste või määruste nõuetele, siis vaadatakse nad üle eelmises paragrahvis ettenähtud korras.

Kõlbmatuks tunnustatud ruumid suletakse vastava linna-, alevi- või vallavalitsuse korraldusel kuni ruumide kõlblikuks muutmiseni või müügiastutise ümberpaigutamiseni kõlblikkudesse ruumidesse.

Käesolev paragrahv lahendab küsimusi, mis võivad tekkida seoses alkoholi müügilubade maksvuse pikendamisega. PMS niisugust eeskirja ei sisalda. Et ka vastavad omavalitsuse tegevusala reguleerivad seadused juhiseid ei sisalda talitamisviisi kohta sel juhul, siis osutub käesolev paragrahv tarvilikuks.

Vt. KrS § 305 p. 3.

§ 53. Nendel päevadel, mil see ei ole keelatud (§ 3), võib alkoholiste jookide müük kohaltarvitamise õigusega müügiastutistes toimuda:

1) trahteriärvides ja kohaltarvitamise õigusega õllekauplustes, samuti näituste einelaudades — kella 7 kuni kella 23;

2) kohaltarvitamise õigusega veinikauplustes ning linnades linnavalitsuse, alevites alevivalitsuse ja maal kohaliku vallavalitsuse poolt eriti määratud trahteriärvides — kella 9 kuni kella 1 öösel;

3) linnades politseivalitsuse poolt pärast linnavalitsuse arvamuse ärakuulamist eriti määratud trahteriärides — kella 9 hommikul kuni järgmise päeva kella 6 hommikul;

4) suvituskohtades politseivalitsuse poolt pärast kohaliku omavalitsuse arvamuse ärakuulamist eriti määratud trahteriärides — 1. maist kuni 1. oktoobri kella 10 hommikul kuni kella 3 öösel;

5) seltside, ühingute, klubide või muude koondiste pidude einelaudades — kella 12 päeval kuni kella 3 öösel.

Seltside, ühingute, klubide või muude koondiste poolt korraldatavate tähtsamate pidude puhul võib kohaliku prefekti või viimase volitusel kohaliku politseikomissari loal p. 1, 2, 4 ja 5 ettenähtud müügi-asutistes alkoholiste jookide müük kesta kuni järgmise päeva kella 6 hommikul.

Pühapäeval ja pühadel ei või alkoholiste jookide müük käesolevas paragrahvis tähendatud müügi-asutistes alata enne kella 12.

Kohalikkudel omavalitsustel ei ole õigust neid müügiaegu piirata.

Sisaldab PMS § 37¹ (1934. a. redaktsioonis) eeskirja, täiendades neid p. 5-ga. Paragrahv näeb ette 5 liiki müügiaega trahteriäridele ja pidudele.

P. 1. all on mõeldud trahterid, mis asuvad maal, teede ja sissesõidu tänavate ning turgude läheduses, samuti ka niisugused linnades, milliste külastajad kuuluvad tööliiki. Neis trahteriärides peeti otstarbekohaseks müüki lubada juba kella 7 hommikust, et rahuldada tarvitajaskonna nõudeid. Selle eest aga, silmas pidades samuti seda liiki tarvitajaskonda, võiks nendes trahterites müük varem lõppeda, s. o. kell 11 õhtul. Samuti on selle liigi alla arvatud kohaljoomise õigusega õllekauplused ja näituste einelauad.

P. 2. all on mõeldud harilikud linnarestoranid peale nende, mis on arvatud p. 3. alla. Nendes on kauple-

misaega võrreldes senisega pikendatud 1 tunni võrra, pidades silmas rahva harjumusi.

P. 3. all on mõeldud öörestoranid, mis lubatud ainult linnades, kus nende järgi tarvidus. Öörestoranid on nähtud ette silmas pidades tegelikku elu, mis vastasel korral niikuinii leiab väljapääsu seaduse rikkumistes ja salajastes joogikohtades. Ka välisriikides on sääraseid restoraneid olemas. Kauplemine säärares restoranis on lubatud ka päeval, kuna ainult öörestoran majanduslikult end ei tasu.

Trahteriäride liigitamine müügiaja suhtes kuulub omavalitsustele, kusjuures öörestoranide avamine sünnib kokkuleppel Politseivalitsusega.

P. 4. all on suvituskohtades nähtud ette 2 tunni võrra pikem kauplemisaeg, silmas pidades tegelikku elu.

P. 5. määrab pidudel kauplemisaja.

Peale selle on nähtud ette võimalus seltside ja ühingute tähtsamate pidude puhul pikendada ka harilikes trahteriärides kauplemisaega kuni kella 6 hommikuni, sest nagu praktika näidanud, ei lõpe peod tihti ennem, mille tõttu sageli rikutakse seadust. On tulnud ette isegi piinlikke juhtumusi välismaalastega, kui politseil seaduse täitmiseks on tulnud lõpetada koosviibimine pealinna parimas restoranis. Saksamaal näit. on restoranid avatud kuni kella 3 öösi. Säärares lubade andmine on pandud kohaliku politsei peale, kelle tegevust on võimalik instrueerida kõrgemalt poolt.

Omavalitsustelt on võetud ära õigus piirata seaduslikku müügiaega, sest nagu praktika näidanud, on mõned omavalitsused kasutanud seda õigust vaid trahterimaksu huvides, lubades nendel müügiasutistel, kes suuremat trahterimaksu maksavad, kaubelda kaemini ning piirates õige tunduvalt teiste asutiste müügiaega. Nii piiravad mõned omavalitsused kohaltarvitamise õigusega õllekauplustes müügiaega kuni kella 18 sellepärast, et õllekauplused õige vähe trahterimaksu maksavad. Sellega sunnitakse aga rahvast nõrgemate jookide müügiasutistest üle minema trahteritesse, kus ka kangemad joogid müügil. Samuti keelavad omavalitsused alkoholist jookide müügi trahteriäridest väljaviimiseks sel ajal, mil harilikud kaup-

lused on suletud. Ka see on vastolus tegeliku elu nõuetega ja sunnib paljusid tarvitajaid kasutama salamüügikohti. Kui juba seadus alkoholimüügi aega reguleerib, siis peaks maksma üleriiklikult ühtlane seaduslik aeg.

Vt. KrS § 304 p. 1.

§ 54. Kohaltarvitamise õigusega müügiastutistes võivad võõrad enne alkoholiste jookide müügiaja lõppu ostetud jooke tarvitada ja müügiastutise ruumides viibida veel tunni aja jooksul, arvates müügiaja lõpust.

Sisaldab muutmatult PMS § 37³ (1934. a. red.) eeskirja ja on selgitav norm, kuna senini seda tõlgitseti lahkuminevalt. Kahtlemata peab müügiaja lõpu ja asutuse sulgemise vahel olema teatud aeg väljaostetud jookide äratarvitamiseks ja asutusest lahkumiseks.

§ 55. Alkoholiste jookide müügi ning tarvitamise tunniaja ja korra § 44 teises lõikes ettenähtud müügiastutistes määrab vastav minister.

Sisaldab vaid PMS § 37 neljanda lõike (1934. a. red.) eeskirja.

§ 56. Alkoholiste jookide müük kohaltarvitamise õigusega müügiastutistes võib toimuda nii kinnistes pudelites kui ka lahtiselt ja nendest võib alkoholiseid jooke müüa ka väljaviimiseks.

Väljaviimiseks võib alkoholiseid jooke müüa ainult kinnistes pudelites ja maksu- või monopolimärkidega märkimisele kuuluvaid jooke ainult vigastamata märkidega.

See paragrahv ei muuda senini maksnud korda. Sisaldab PMS § 30 p. 1, 33 p. 1 ja 34 vastavaid eeskirju.

Senini oli lahtiselt alalhoida lubatud alkoholiste jookide hulk piiratud seadusega. Arvestades müügi-

asutise lüigiga ja muutuva olukorraga, peaks see kord olema painduvam ja reguleeritama määrusega. Seega asendab teine lõige PMS § 28 ja 30 p. 2. eeskirjad.

Vt. MKrS § 59.

§ 57. Majandusministril on õigus piirata kohaltarvitamise õigusega müügi-asutistes lahtiselt hoitava alkoholist jookide hulka.

Vt. määr. § 18.

§ 58. Kohaltarvitamise õigusega müügi-asutistes keelatakse segada alkoholiseid jooke üksteisega ja lisada nendele juurde muid aineid peale juhtude, kui see toimub tarvitaja nõudmisel sealsamas tarvitamiseks.

§ 59. Kohaltarvitamise õigusega alkoholist jookide müügi-asutistes peab nähtaval kohal olema söökide ja jookide hinnakiri.

Keelatakse müüa sööke ja jooke kallima hinnaga, kui nähtud ette selles hinnakirjas.

Vt. KrS § 304 p. 6.

§ 60. Kohaltarvitamise õigusega alkoholist jookide müügi-asutiste naisteenijail on keelatud müügi-asutises juua kaasa ja istuda ühes lauas võõrastega.

§ 57—60 sisaldavad senimaksnud reegleid.

Vt. MKrS § 82.

§ 61. Kohaltarvitamise õigusega müügi-asutistes keelatakse pidada teenijateks ja õpilasteks alaealisi (alla 20 a. vanuses) ning võimaldada tarvitada alkoholiseid jooke teadvalt alaealistele alla 17 aasta vanuses, alg- ja keskkooli õpilastele ning nähtavalt joobnud isikutele.

Asendab PMS § 36 eeskirja, seda natuke muutes ja KrS § 304 p. 3. kooskõlastades.

§ 62. Kohaltarvitamise õigusega alkoholiste jookide müügiastutise pidaja või selles müüja on kohustatud hoolitsema asutises viibiva või sealt väljuva joojate eest, keda silmnähtava hädaohuta ei või jätta enda hooleks.

Sisaldab senimaksnud ja KrS § 233 väljendatud eeskirja, mis seaduse tundmise kergendamiseks on paigutatud ka käesolevasse seadusesse, kuna karistus on nähtud ette Kr. sead. § 233.

§ 63. Kaitseväe, kaitseliidu, piirivalve ja politsei kogud ning kodud võivad anda rendile oma alkoholiste jookide müügiõigusega einelaudu, kuid ainult isikutele, keda maksudevalitsuse direktor loeb vastuvõetavaks.

Maksudevalitsuse direktor võib ka ühingutele ja seltsidele lubada nende einelaudades alkoholiste jookide müügiõiguse rendileandmist.

Selles eeskirjas nähakse ette trahteriärade rentimise võimalus säärastel asutustel, kellel nende pidamine isiklikult võib raskendatud olla, nagu juriidilistel isikutel, kaitseväe jne. kogudel ja kodudel.

Vt. MKrS § 74.

5. p e a t ü k k.

Õlle müük veoviisil.

§ 64. Maksudevalitsuse direktor kokkuleppel politseivalitsuse direktoriga võib õlletehastele ja -ladudele lubada õlle müüki veoviisil koormalt.

Sellekohane luba ja müügi maksutäht peab müüjal alati olema kaasas ja tuleb järelevalvevõimudele näidata ette,

Kuna politsei osavõtt nende lubade andmisest on tarvilik heakorra ja julgeoleku mõttes, on seatud üles kokkuleppe nõue politseivalitsuse ja maksudevalitsuse vahel.

Veoviisil õllemüüki võib lubada ainult õlletehastele ja -ladudele. Seega on vaheltkauplejad keelatud, mis on enam-vähem müügi korralikkuse tagatiseks, kuna vastutav seaduserikkumiste eest on tehas või ladu.

Vt. ka seletus § 2 juurde.

§ 65. Koormalt võib õlut müüa ainult kinnistes pudelites või vaadi viisi ja mitte vähem kui 10 liitrit korraga.

Klaaside ja muude õlle kohalartvitamise abinõude hoidmine koormal on keelatud.

See kitsendus on vajalik selleks, et säärasest müügiviisist ei kujuneks liikuvad vabaõhu trahteriärid, mispärast on keelatud väikesel viisil müük.

§ 66. Hoonetesse sisseviimiseks võib koormalt õlut müüa igas kohas. Väljas tarvitamiseks võib õlut müüa ainult väljaspool linna ja alevi elamispiirkonda, loas ettenähtud kohtades, kusjuures õllekoorem peab olema juhitud kõrvale liiklemisteelt.

Peale selle on mõeldud loa andmisel piirata neid kohti või ümbruskonda, kus müük koormalt võib toimuda lageda taeva all, sest julgeoleku ja heakorra huvides ei võiks seda igalpool lubada.

§ 67. Õlle müük koormalt väljas tarvitamiseks on keelatud lähemal kui 500 meetrit Alkoholimüügi seaduse § 5 ja 50 ettenähtud asutistest ja paikadest.

See paragrahv on § 5 ja 50 eeskujul mõeldud võimaliku rahu ja julgeoleku rikkumise eemalehoidmiseks nendest asutistest.

Vt. KrS § 305 p. 1.

Lisa: Müüginmaksu tariif.

I. Trahteriäridelt aastas:

- 1) Kõigi alkoholiste jookide müügi eest:
 - a) Tallinnas Kr. 300.—
 - b) teistes linnades „ 200.—
 - c) mujal „ 150.—
 - d) raudteejaamades, rongidel ja laevadel „ 100.—
- 2) Veini ja õlle müügi eest:
 - a) Tallinnas Kr. 150.—
 - b) teistes linnades „ 100.—
 - c) mujal „ 70.—
 - d) raudteejaamades, rongidel ja laevadel „ 50.—

II. Trahteriäridelt suvituskohtades hooaja eest 1. maist kuni 1. oktoobrini:

Poolel määral käesoleva tariifi I osas ettenähtud määradest.

See eeskiri ei käi raudteejaamade, rongide ega laevade einelaudade kohta.

III. Pidude ja näituste einelaudadelt päevas:

- 1) Kõigi alkoholiste jookide müügi eest Kr. 20.—
- 2) Veini ja õlle müügi eest „ 10.—

IV. Kohaltarvitamise õigusega veini-kauplustelt aastas:

- 1) Ainult kodumaa veini müügi-
 - a) Tallinnas Kr. 100.—
 - b) teistes linnades „ 70.—
 - c) mujal „ 40.—

2) Kodumaa ja välismaa veini müügiga:

Kahekordsel määral käesoleva (IV) osa p. 1. ettenähtud määradest.

V. Kohaltarvitamise õigusega õllekauplustelt aastas:

1) Tallinnas	Kr. 60.—
2) mujal	„ 40.—

VI. Kauplustelt ja ladudelt ainult väljaviimise õigusega aastas:

1) Ainult kodumaa jookide müügiga:	
a) peenviina müügi eest	Kr. 70.—
b) veini „ „	„ 30.—
c) õlle „ „	„ 20.—
2) Kodumaa ja välismaa jookide müügiga:	
a) peenviina müügi eest	Kr. 150.—
b) veini „ „	„ 100.—

VII. Õllemüügieestveoviisil koormalt aastas Kr. 20.—

VIII. Poolaasta eest võetakse müüгимaksu poolel määral käesolevas tariifis ettenähtud määradest.

Aktsiisiseaduste kodifitseerimise tagajärjel kaotatakse kõik sellesse alasse puutuvad eriseadused, nende hulgas ka Patendimaksu seadus (RT 115 — 1927). Nagu ülalpool põhjendatud, nimetatakse patendimaksu ümber müüгимaksuks ning selle kohta käivad eeskirjad ja tariifid liidetakse käesolevasse seadusesse. Viimase muudatuse põhjustab see asjaolu, et müüгимaksu tulevikus võetakse ainult alkoholiste jookide ja tubakasaaduste müügi eest. Piirituse ja aktsiisimaksule alluvate ainete valmistusettevõtelt uute Aktsiisimaksu ja Piiritusmonopoli seaduste järgi säärast maksu tulevikus enam ei võeta, kuna sellel pole mõtet; maksavad ju valmistusettevõtted niikuinii ainetelt aktsiisi-

maksu, millesse võib arvata ka senise patendimaksu. Ei ole tarvidust ühelt ja samalt ainelt ning ettevõtelt maksu võtta mitmesuguste erinimetaste all.

Patendimaksu laekus näit. 1933. a. jooksul üldse 167.583 kr., sellest 13.768 kr. tööstusettevõtelt, mis tulevikus ära jääb. Kuid selle kompenseerib hiljuti teostatud aktsiisimaksu tõstmine paberossikestadelt ja omaaegsed aktsiisikõrgendused tubakasaadustelt ja veinidelt, mis osalt selles mõttes teostati.

Alkoholiste jookide müügikohtadelt saadi 1933. a. patendimaksu 96.740 kr., mis ka käesoleva müügitariifi järgi üldsummas peaks endiseks jääma. Tubakasaaduste müügi eest saadi samal aastal patendimaksu 57.075 kr., mis laekub Aktsiisimaksu seaduses ettenähtud müügitariifina.

Selle tõttu osutus kõige otstarbekohasemaks alkoholiste jookide müügitariifi lisada käesoleva seaduse juurde, kuna tubakasaaduste müügitariifi näha ette Aktsiisimaksu seaduses.

Suuremaid muudatusi võrreldes senimaksitud patendimaksu tariifiga alkoholiste jookide müügi alal tehtud ei ole. Müügitariifi määrasid on vaid rohkem ühtlustatud ja ajakohastele nõuetele kohaldatud, arvestades selle kaubandusala kandevõimega.

Alandatud on kodumaa napsi- ja liköörikaupluste müügitariifi Kr. 100.— pealt Kr. 70.— peale, kuna see määr võrreldes teistega liiga kõrge oli. On loota, et see vahe end kaupluste arvu suurenemise teel ära tasub. Samuti on välismaa jookide müügitariifi määrasid alandatud: likööride müügi eest Kr. 250.— pealt Kr. 150.— peale ja veinide eest — Kr. 150.— pealt Kr. 100.— peale, kuna see oli silmatorkavalt kõrge, võrreldes kodumaa kaupluste müügitariifidega. Sel vähendamisel nimetamisväärne mõju tuludele ei ole, sest neid kaupluste on vähe.

Kuna nüüd pidudel on lubatud ka viinamüügitariifi anda ja sel puhul müügitariifi 10 kr. pealt 20 kr. peale päevas tõstetud, siis laekub sel alal müügitariifi kindlasti rohkem kui senini.

II.

Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotavad maksvuse:

1) Piirituse ja alkoholiste jookide müügi seaduse (RT 50—1927 ja 54—1934) § 2, § 4—22, § 27—30 ja § 32—39;

2) Patendimaksu seadus (RT 115—1927, 112—1931 ja 65—1934).

1.

Käesoleva seaduse tagajärjel kaotavad järgmised PMS paragrahvid asendamatu maksvuse:

PMS § 9.

Et alkoholimüügi avamine üürimajades on vaba kokkuleppe asi majaomanikuga, osutub see eeskiri üleliigseks.

PMS § 21.

Selle paragrahvi eeskiri on endastmõistetav.

PMS § 32 ja 33.

Õllepudelite mahutus reguleeritakse Aktsiisimaksu seadusega. Eeskirju õlleklaaside ja kruuside kohta võib Majandusminister anda määrusega käesoleva seaduse põhjal.

PMS § 34.

PMS § 34 on nähtud ette 3 järku trahteriärisid, mis oli tehtud end. vene seaduse eeskujul. Esimeses järgus sünnib viina müük vaba hinnaga ja lahtiselt, kolmandas järgus — aga riigi hinnaga, millega kauplusteski ja kinnistes pudelites, kusjuures trahteritele maksetakse viinamüügi eest komisjonitasu, nagu viinakauplustelegi. Teine järk on esimese ja kolmanda järgu vahepealne, kus ainult tarvitaja nõudmisel müüakse viina kindla hinnaga ja kinniselt (nagu 3. järgus), muidu — aga vaba hinnaga ja lahtiselt (nagu 1. järgus). Teise järgu trahteritele aga seadus kindla hinnaga viina müügi eest komisjonitasu ette ei näe.

Kui praegu maksev seadus 1927. a. vastu võeti, siis taheti trahteriäride järkudesse jaotamisega kutsuda ellu odavaid lihtrahva trahtereid, kus kehven tarvitajaskond võiks odavamalt (riigi hinnaga) viina saada. Sama eesmärk pidi olema ka end. vene seadusel, sest meil praegu maksev kord (PMS § 34) on sisuliselt vene seaduse tõlge.

1933. a. oli trahteriärisid: 1. järku — 133, 2. järku — 86, 3. järku — 1, kaitseväelaste kogude ja kodude einelaudu — 57. Viimased kuuluvad oma kauplemisviisi poolest 1. järku. Seega kuulub (ilma kaitseväe restoranideta) ümmarguselt 60% trahteriäridest 1. järku, kuna 3. järku — kõigest $\frac{1}{2}\%$

2. ja 3. järgu trahteriäride väikest arvu tuleb seletada sellega, et omavalitsused neid ei poolda, kuna nendelt ei saa sel määral trahterimaksu võtta, nagu 1. järgu trahteritelt, sest olles kohustatud odavamalt viina müüma, on nende tulud ka väiksemad.

Alamat järku trahteriäride, eriti aga 3. järgu trahterite avamist takistas seaduse nõue, et riigi viina tuleb müüa nendes sama hinnaga, millega kauplusteski. Harilik kauplustele maksetav komisjonitasu ei kata restoranipidajate suuri kulusid ning 2. järgu restoranidele ei ole isegi komisjonitasu nähtud ette. Seega ei teeni 2. järgu restoranid riigi hinnaga müües viina eest üldse midagi, vaid saavad selle vastu veel kahju, kuna peavad viina sama hinnaga müüma, millega sisse ostavad. Sellega on ka seletatav 2. järgu restoranide kõrvalehiilimine kohustusest tarvitaja nõudmisel müüa viina riigi hinnaga. Tegelikult toimub viinamüük nendes samuti, nagu 1. järguski, vaba hinnaga.

Seega ei ole trahteriäride järkudesse liigitamine täitnud neid lootusi, mis selle peale pandi. Ja kuigi seda liiginõuet karmilt viia ellu, siis oleks trahteri-
pidajatel kerge asi oma vaheltkasu viina asemel söökidele juurde lisada, kuna restoranides toitude hindade normeerimine võimatuks osutuks.

Senist praksist arvesse võttes peab tulema otsusele, et kõige mõjuvamaks hindade alandamise abinõuks on ikkagi vaba võistlus. Mis praegu igasuguste ainete hinnad trahteriärides kalliks teeb, on omavalitsuste kõrge trahterimaks. Kui aga nende

kõrgete hindade tagajärjel restoranid tarvitajatest ikka enam ja enam tühjenevad, siis on ka viimaks omavalitsused sunnitud trahterimaksu koormatist vähendama. Väheneb aga trahterimaksu koormatis, siis langevad ka paratamatult söökide ja jookide hinnad trahteriärides.

Pealegi on trahteriäride järkudesse jaotamine ka selle poolest raskelt läbiviidav, et on raske ette näha, milline tarvitajaskond saab restoranil olema. Nii võib juhtuda, et jõukam tarvitajaskond siirdub alama järgu trahteritesse viina odavuse pärast ning kõrgema järgu restoranid ei leia üldse enam tarvitajaid. Säärasel korral jääks domineerivaks alama järgu trahteriäri tüüp, mis tähendaks tegelikult ainult sunduslikku viinahinna alandamist trahteriäridest müües. Sel juhul väheneks aga omavalitsuste trahterimaks tunduvalt ning kerkiks päevakorraks selle asendamise küsimus riikliku toetusega. See ei oleks aga praegusel ajal soovitatav.

Sellepärast otsustati trahteriäride järkudesse jaotamine kaotada ja nendes riigi viina hind jätta vabaks, nagu see oli ka enne 1928. aastat.

PMS § 38.

Selle paragrahvi teine ja kolmas lause on kaotatud, sest tervishoidlikkude sundmääruste väljaandmiseks on omavalitsustel niikuinii õigus Rahva tervishoiu korraldamise seaduse § 15 põhjal (RT 2 — 1928).

Kitsenduse järgi, et volikogud alkoholimüügi alal sundmäärusi võivad anda ainult üks kord aastas, ei ole tarvidust, sest see takistab mõnikord hädatarviliku määruse andmist.

Piirituse ja alkoholiste jookide müügi seaduse § 1, § 3 viimane lõige, § 23—26, 31 ja 40—42 peavad aga jääma maksma kuni uue Piiritusmonopoli seaduse maksmahakkamiseni, sest nende sisu kuulub viimasesse.

2.

Samuti kaotab käesoleva seaduse maksmahakkamisega maksvuse Patendimaksu seadus, sest käesolevasse seadusesse on võetud üle ümbertöötatud kujul ka Patendimaksu seaduse eeskirjad ja tariif, kusjuu-

res patendimaks on nimetatud ümber „müügimaksuks“, nagu ülalpool lähemalt seletatud.

Käesoleva ja Aktsiisimaksu seaduse järgi võetakse müügimaksu ainult alkoholiste jookide ning tubaka ja tubakasaaduste müügikohtadelt. Patendimaks tehastelt kaotatakse hoopis.

Vt. lähemalt seletus müügimaksu tariifi juurde.

III.

1. Patendimaksu seaduse (RT nr. 115—1927, 112—1931 ja 65—1934) põhjal 1935. aastaks antud patendid alkoholiste jookide müügiks loetakse müügimaksutähtedeks käesoleva seaduse mõttes ning nende vastu tasutud patendimaks — müügimaksuks.

2. Patendimaksu seaduse põhjal 1935. aastaks tasutud patendimaksu tagasi ei maksta.

IV.

Piirituse ja alkoholiste jookide müügi seaduse (RT 50—1927) § 3 muudetakse ning pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

Vt. lisa: Piirit. ja alkoh. jook. müügi seadus.

Kuna PMS § 3 viimane lõige peab jääma maksma kuni uue Piiritusmonopoli seaduse andmiseni, sest see eeskiri kuulub omalt sisult sinna, § 3 esimene ja teine lõige aga kuuluvad kaotamisele, seepärast on paragrahvi muudetud.

Alkoholimüügi määrus.

*Antud Majandusministri poolt Alkoholimüügi seaduse
(RT 16 — 1935) § 8, 17, 29, 30, 40 ja 57 alusel.
Avaldatud RT 20 — 1935.*

I.

§ 1. Sooviavalidus loa saamiseks piirituse või alkoholiste jookide müügiks kauplustes ja õlle müügiks veovii- sil antakse kirjalikult maksudevalitsusele kohaliku mak- suinspektori kaudu. Sooviavaldusele lisatakse juurde tõendus kaupluse kauguse kohta Alkoholimüügi seaduse § 5 tähendatud asutistest.

Alus: sead. § 17.

§ 2. Sooviavalidus loa saamiseks alkoholiste jookide müügiks trahteriärides, välja arvatud järgnevas (3) pa- ragrahis tähendatud trahteriärid, antakse kirjalikult kohaliku linna-, alevi- või vallavalitsuse kaudu maksu- devalitsusele. Sooviavaldusele lisatakse juurde trahte- riäri ruumide plaan 2 eksemplaris.

Linna, alevi- või vallavalitsused neid sooviavaldusi maksudevalitsusele edasi saates lisavad juurdè:

1) linna-, alevi- või vallavolikogu arvamuse trahte- riärile alkoholiste jookide müügiloa andmise kohta,

2) Alkoholimüügi seaduse § 51 tähendatud komisjoni poolt koostatud akti trahteriäri ruumide ülevaatuse kohta 2 eksemplaris.

Alus: sead. § 17.

§ 3. Sooviavalidus loa saamiseks alkoholiste jookide müügiks kaitsevæe, kaitseliidu, piirivalve või politsei kogude või kodude, raudteejaamade, rongide või laevade einelaudades antakse kirjalikult vahenditult maksudeva- litsusele.

Kaitseväe, kaitseliidu, piirivalve või politsei kogude või kodude sooviavaldustele lisatakse juurde tõendus einelaua kauguse kohta Alkoholimüügi seaduse § 5 ja 50 tähendatud asutistest ja paikadest.

Alus: sead. § 17.

§ 4. Sooviavaldused alkoholiste jookide müügilubade uuendamiseks antakse § 1—3 ettenähtud korras:

1) trahteriäride poolt — hiljemalt uuele ajajärgule eelkäiva aasta 1. septembriks ning saadetakse linna-, alevi- või vallavalitsuse poolt maksudevalitsusele hiljemalt sama aasta 15. oktoobriks;

2) muude müügi-asutiste poolt — hiljemalt uuele ajajärgule eelkäiva aasta 1. novembriks.

Alus: sead. § 17.

§ 5. Sooviavaldus loa saamiseks alkoholiste jookide müügiks seltsi, ühingu, klubi või muu koondise peo või ühikute einelauas antakse kohalikule maksuinspektorile. Sooviavaldusele lisatakse juurde tõendus einelaua kauguse kohta Alkoholimüügi seaduse § 5 ja 50 tähendatud asutistest ja paikadest.

Alus: sead. § 17.

§ 6. Paragrahvides 1, 3 ja 5 ettenähtud tõendused kauguse kohta antakse sooviavaldajale alluvuspiirkonna politseikomissari, maal ja alevites ka valla- või alevivalitsuse poolt.

Kaitseväe kogudele võivad neid tõendusi anda ka vastavad kaitseväe võimud.

Kui sooviavalduse juures puuduvad eelmises lõikes ettenähtud tõendused ja maksuinspektoril on teada olukord, võib sellekohase tõenduse anda ka maksuinspektor.

Alus: sead. § 17.

§ 7. Juriidilised isikud ja müügi-asutise pidajad, kes isiklikult ettevõtet ei juhata, lisavad sooviavaldusele juurde või esitavad enne müügi-asutise avamist maksudevalitsusele teadaande selle kohta, kes on määratud asutises vastutavaks juhatajaks, ühes vastutava juhataja kirjaliku nõusolekuga vastutuse endale võtmise kohta.

Alus: sead. § 12, 17.

§ 8. Komisjoni § 2 tähendatud trahteriäri ruumide ülevaatuseks kutsub kokku kohalik linna-, alevi- või vallavalitsus. Ruumide ülevaatuse kohta koostatakse komisjoni poolt maksudevalitsuse direktori poolt määratud vormi järgi akt, milles näidatakse: trahteriäri asukoht ja omaniku nimi, kaugus Alkoholimüügi seaduse § 5 ja 50 tähendatud asutistest ja paikadest, ruumide kirjeldus, nende vastavus seadustele ja määrustele ning komisjoni otsus ruumide kõlblikkuse kohta alkoholiste jookide müügiks.

Alus: sead. § 17, 51.

§ 9. Komisjoni kohaltarvitamise õigusega veini- või õllekaupluse ruumide ülevaatuseks kutsub kokku kohalik maksuinspektor. Ülevaatuse akt koostatakse eelnevas (8) paragrahvis ettenähtud korras.

Alus: sead. § 17, 51.

§ 10. Ruumide plaanil peab olema tähendatud, mis otstarbeks iga ruumi kasutatakse. Ruume ülevaatavat komisjon kinnitab plaani ja annab ühe eksemplari sellest müügiastutise omanikule. See plaan peab müügiastutise ruumis alati olema kättesaadav järelevalvevõimudele.

Alus: sead. § 17, 51.

§ 11. Müügi maksu järgmise aasta, poolaasta või hooaja eest võetakse Eesti Panga osakondades vastu ka üks kuu enne aasta, poolaasta või hooaja algust.

Müügi maksutähed antakse välja alkoholiste jookide müügiloo või maksuinspektori poolt antud õienduse ettenäitamisel.

Alus: sead. § 30.

§ 12. Alkoholiste jookide müügi eest pidudel ja näitustel võtavad müügi maksu vastu ka kohalikud maksuinspektorid.

Säärased müügi maksutähed antakse Eesti Panga osakonnast maksuinspektoritele välja avansina viimaste sellekohasel nõudel.

Alus: sead. § 30.

§ 13. Piirituse ja alkoholiste jookide müügiastutise sissekäigu kohal peab olema vastav silt.

Sildi vormi, suuruse ja pealkirja sisu võib kirjutada ette maksudevalitsuse direktor.

Alus: sead. § 8.

§ 14. Alkoholiste jookide müügiastutises keelatakse hoida alkoholiseid jooke pudelites, millel puuduvad Akt-siisimaksu või Piiritusmonopoli seadusega nõutavad pealkirjad.

Alus: sead. § 40.

§ 15. Ainult väljaviimise õigusega piirituse või alkoholiste jookide kaupluses keelatakse ka ostjatel piirituse ja alkoholiste jookide pudeleid võtta lahti ning piiritust ja alkoholiseid jooke valada ümber ja tarvitada.

Alus: sead. § 40.

§ 16. Kauplused, kus õlut müüakse tarvitajaile ainult väljaviimiseks, võivad õlut tehastest või ladudest osta ja tarvitajaile müüa ainult kinnistes pudelites.

Alus: sead. § 40.

§ 17. Kohaltarvitamise õigusega alkoholiste jookide müügiastutises võib alkoholiseid jooke peale einelaua ruumi hoida veel ainult kahes ruumis.

See eeskiri ei käi tarvitajate käes tarvitusel olevate jookide kohta.

Alus: sead. § 40.

§ 18. Kohaltarvitamise õigusega alkoholiste jookide müügiastutises võib viina lahtiselt hoida igas müügikohas mitte üle kolme liitri. Peenviina ja veini igast sordist võib lahtiselt hoida igas müügikohas ainult üks pudel.

See eeskiri ei käi tarvitajate käes tarvitusel olevate jookide kohta.

Alus: sead. § 40, 57.

§ 19. Kohaltarvitamise õigusega alkoholiste jookide müügiastutises võib viina, peenviina, veini ja õlut hoida ainult pudelites, milles need lastud käibe.

Ette kanda võib neid jooke tarvitaja soovil ka muudes nõudes.

Alus: sead. § 40.

§ 20. Kohaltarvitamiseks viina, peenviina ja veini müügi korral pudelikaupa avatakse pudelid ostja juuresolekul.

Alkoholised joogid peab kohaltarvitamiseks ette kantama puhtalt, kusjuures lakk pudeli suult täielikult kõrvaldatakse.

Alus: sead. § 40.

§ 21. Kohaltarvitamise õigusega alkoholiste jookide müügi- ja kauplustes võib õlut müüa ka klaasi viisi.

Alus: sead. § 40.

§ 22. Kohaltarvitamise õigusega alkoholiste jookide müügi- ja kauplustes keelatakse tarvitajailt järelejäanud alkoholiste jookide jätteid koguda ja müüa.

Alus: sead. § 40.

II.

Käesolev määrus hakkab maksma avaldamisega.

Käesoleva määruse maksmahakkamisega kaotab maksu- ja Rahaministri määrusega piirituse ja alkoholiste jookide müügi kohta (RT 74, 99 — 1927 ja 53 — 1932).

III.

Need alkoholiste jookide müügi- ja kauplustes, kelle müügi- ja kaupluste maksud on maksu- ja kaupluste kaotanud Patendimaksu seaduses ettenähtud patendimaksu määradest kõrgemad, tasuvad endise patendimaksu ja uue müügi- ja kaupluste maksu määrade vahe kohaliku Eesti Panga osakonda hiljemalt 31. märtsiks 1935.

Alus: sead. § 30.

Väljavõte Piirituse ja alkoholiste jookide müügi seadusest.

(RT 50 — 1927)

Selle seaduse alljärgnevad eeskirjad käivad piiritusmonopoli kohta ja jäävad maksma kuni uue piiritusmonopoli seaduse andmiseni. (Autori märk.)

§ 1. Piirituse, viina, napside ja likööride müügi- ja kauplusteks tarviduseks on riigi ainuõigus. Müügi- ja kaupluste teostab riik oma ettevõttel või omavalitsuste, era-

ettevõtjate ja Göteborgi süsteemi alusel teotsevate alkoholimüügi ühingute ladude ja kaupluste kaudu rahaministri poolt kinnitatud tingimustel. Muude alkoholiste jookide müük sünnib sellekohastes seadustes ettenähtud korras.

§ 3. Kohalikkudel omavalitsustel on eesõigus riigi piirituse ja viina müügi teostamiseks Majandusministri poolt seatud tingimustel.

§ 23. Üldiseks tarvitamiseks müüdava piirituse ja viina kanguse ja hinna määrab Vabariigi Valitsus rahaministri ettepanekul.

§ 24. Viina ja alkoholiste jookide valmistamiseks tarvitatav piiritus peab vastama rahaministri poolt seatud nõuetele.

§ 25. Tervishoidlikuks, teaduslikuks, keemiliseks ja tehniliseks otstarbeks, samuti ka jookide valmistamiseks ja väljaveoks müüakse piiritust ja piirituse puhastamise juures saadud alamsorte ja jätiseid puhastatud või denatureeritud kujul rahaministri poolt määratavate hindadega ja tingimustel.

Tervishoidlikuks otstarbeks müüakse piiritust: arstidele, loomaarstidele, hambaarstidele, ämmaemandatele, haigemajadele, ambulatooriumidele ja apteekidele — tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse lubade põhjal. Tervishoiu- ja hoolekandevalitsusel on õigus lubade väljaandmist panna vastavate maakonna- ja linnaarstide peale. Piirituse normid määrab tervishoiu- ja hoolekandevalitsus.

§ 26. Piirituse, viina, napside ja likööride nõudes sisalduva aine hulk, samuti piirituse ja viina kangus tähendatakse müügile saadetavate nõude peale kinnitatud siltidel, kui need ained müügile lähevad kinnistes nõudes.

§ 31. Piirituse- ja viinamüük väljaviimiseks sünnib kinnistes pudelites, mis sisaldavad kolmneljandikku liitrit piiritust või viina ja mis suletud riigi viinalao pitseriga või muude seaduslike kindlustustega. Tarbekorral on Vabariigi Valitsuse määrusega lubatud piiritust ja viina müügile lasta ka suuremates ja vähemates pudelites. Veinide, napside ja likööride müük väljaviimiseks sünnib aga riigi panderollidega kindlustatud pudelites.

Riigi ladudest on lubatud piiritust ja viina välja anda § 25. ettenähtud otstarveteks ostjate poolt kaasatoodud nõudes, mis väljaandmise juures lao poolt kindlustatakse.

§ 40. Piirituse müügi kohta on rahaministril õigus maksma panna kitsendavaid määrusi.

§ 41. Rahaministril on õigus välja anda käesoleva seaduse piirides tarvilikke juhtnõure ja sünduslikke määrusi.

Väljavõte Aktsiisimaksu seadusest.

(RT 7 — 1935).

§ 1. Maksustamisele aktsiisimaksuga kuuluvad: tubakas ja tubakasaadused, paberossi- ja sigareti-kestad, sigaretipaber, õlu, peenviin, vein, presspärm, tuletikud ja bensiin.

§ 35. Pakiseks käesoleva seaduse mõttes loetakse ümbrik või nõu, milles esemed lastakse käibele, nagu karbid, kotikesed, pakid, toosid, purgid, pudelid, vaadikesed jne.

§ 36. Pakistes käibele lastavad maksuesemed võivad minna käibele ainult seaduses või määruuses ettenähtud mahuga pakistes ja pakkimisviisiga,

kusjuures kodumaal valmistatud esemete pakised peavad kandma esikohal silmapaistvaid pealkirju eseme nimetuse, pakises sisalduva hulga ning tehase liigi, nimetuse ja asukoha äratähendamiseks. Kodumaal valmistatud esemete pealkirjad peavad olema riigikeelsed.

Välismaalt sisseveetud maksuesemed peavad kandma pealkirja eseme nimetuse ja hulga kohta, kusjuures pealkirjast peab nähtuma, et esemed on pärit välismaalt.

§ 37. Kui maksuesemed on pakitud pakistesse väljaspool neid valmistanud tehaseid, siis peab pakisel olema tähendatud ka selle asutise või ettevõtte nimetus ja asukoht, kus esemed pakitud, arvatud välja juhud, kui esemed on müüdnud § 45 teises lõikes ettenähtud korras.

§ 39. Esemete käibeks käesoleva seaduse mõttes loetakse nende liiklemine kodumaal tootjalt või tollipiirilt kuni tarvitajani, välja arvatud juhud, kui see toimub maksuvalve saatel või kindlustiste all.

§ 40. Maksuesemete käive ja nendega kauplemine toimub käesolevas seaduses ja vastavates eriseadustes ettenähtud alustel ja korras.

Müüa ja müügikohas hoida võib ainult neid maksuesemeid, mis on valmistatud seaduspäraselt rajatud tehastes või veetud sisse välismaalt tolliasutise kaudu ja mis on seaduspäraselt maksustatud.

§ 42. Keelatakse hoida müügikohaga ühendatud paigas maksumärgistamisele kuuluvaid maksuesemeid maksumärkideta, vigastatud, rikutud ja lahtiste maksumärkidega ning vigastatud või lahtistes pakistes, arvatud välja juhud, mil see toimub müügikohaga ühendatud kaupleja eluruumis ja see-

juures ainult vähesel hulgal omaks tarvitamiseks või seadusega lubatud määral.

Pakis loetakse vigastatuks, kui vigastus on säärane, et maksueset võib võtta välja pakisest, ilma et oleks tarvis pakist veel vigastada.

§ 45. Maksustamata maksuesemeid võib enampakkumisel müüa ainult sel tingimusel, et need enne ostjale üleandmist seaduslikult maksustatakse ja maksumärgistamisele kuuluvad maksuesemed maksumärkidega varustatakse.

Käesoleva seaduse § 28, Tolliseadustiku või Maksukaristuste seadustiku põhjal toimetatavatel müükidel (enampakkumistel) müüdüd esemed, mis kuuluvad maksumärgistamisele, varustatakse erimärkidega, milledele kohaldatakse maksumärkide kohta käivad käesoleva seaduse eeskirjad.

§ 85. Keelatakse valmistada õlut muudest kui § 5 nimetatud ainetest, lisada juurde õllele vett ja muid aineid ning segada õlle sorte üksteisega.

§ 91. Õlle ümbervalamine vaadidest pudelitesse väljaspool õlletehaseid võib toimuda ainult neis ettevõtteis, kes selleks saanud loa maksudevalitsuse direktorilt.

Neile ettevõtetele kohaldatakse § 11 teise lõike, § 12—17, 20—22 ja 32 eeskirjad.

§ 103. Peenviina ja veini sisseveoks välismaalt on nõutav Majandusministri luba. Majandusminister võib volitada enda eest andma neid lube ka maksudevalitsuse direktorit.

Luba ei ole nõutav § 163 p. 2 ettenähtud juhul.

§ 194. Maksumärgid esemetel peavad olema terved ja rikkumata ning vastama maksueseme liigile, sordile ja pakise sisaldusele.

Maksumärk loetakse ebavastavaks, kui see on kinnitatud säärasele maksuesemele või selle pakisele, ilma et oleks tarvis maksumärki veel vigastada.

Maksumärk loetakse rikutuks, kui selle olulised pealkirjad on rikutud niivõrd, et neid on võimatu eritleda.

Maksumärk loetakse ebavastavaks, kui see on kinnitatud säärasele maksuesemele või selle pakisele, mille jaoks see ei ole määratud.

§ 198. Keelatakse kinnitada käibele lastavatele maksuesemetele riigi maksumärkidele sarnanevaid märke, etikette või panderolle, mis ei ole maksumärgid.

§ 199. Kõik kohad, kus valmistatakse, pakitakse, maksumärgistatakse, müüakse või hoitakse müügiks maksuesemeid, või kus hoitakse maksustamisele kuuluvaid, kuid maksustamata maksuesemeid, samuti niisuguste kohtadega ühendatud paigad alluvad maksuvalvele, mida teostavad määruses ettenähtud maksuametnikud Majandusministri või maksudevalitsuse direktori juhendites ettenähtud korras.

Samuti alluvad maksuvalvele maksuesemete tehastega ühes majas või hoovis või tehase piirkonnas asuvad elukorterid ja muud ruumid.

§ 202. Maksuvalve ametnikkudel on valve teostamiseks õigus nõuda sissepääsu valvealustesse tehastesse igal ajal, kauplemiskohtadesse aga sel ajal, mil seal kaubeldakse, igal juhul aga kella 7 kuni kella 19.

Muudel juhtudel võib sissepääsu nõuda ainult süütegude jälitamiseks vastavates seadustes ettenähtud korras.

§ 203. Maksuvalvele alluvate ettevõtete pidajad on kohustatud näitama ette maksuvalve ametnikkudele nende nõudel kõik valvele alluvad ruumid, kohad ja esemed ning avama kinnised hoiupaigad.

Kui maksuvalve ametniku nõudel kinniseid hoiupaiku ei avata, siis on tal õigus neid ise avada või lasta avada.

III. osa p. 3. Käesoleva seaduse § 36 ei maksa maksuesemete kohta, mis on lastud käibeles enne käesoleva seaduse maksimahakkamist, ja nendele maksuesemetele kohaldatakse vana seaduse vastavaid eeskirju.

Tehased, kellel on tagavaras pakiseid pealkirjadega, mis ei vasta käesoleva seaduse § 36 eeskirjadele, võivad tarvitada neid pakiseid sama seaduse eeskirjade kohaldamisega veel kolme kuu kestel pärast käesoleva seaduse maksimahakkamist.

Väljavõte Aktsiisimaksu määrusest.

(RT 10 — 1935).

§ 60. Maksuesemed, mille jaoks seaduses või määruses on nähtud ette kindla sisaldusega pakised, võivad kodumaal valmistamise või pakkimise korral minna käibeles ainult seaduses või määruses ettenähtud sisaldusega pakistes ja omada ainult seaduses või määruses ettenähtud ekset.

§ 61. Välismaalt pakistes sisseveetud maksuesemed võivad minna käibeles ka teissuguse sisaldusega pakistes, seaduses ettenähtud sisalduse piires, kusjuures sel korral esemete maksustamisel käiakse Aktsiisimaksu seaduse § 118 järgi.

§ 107. Maksuvalve teostamiseks aktsiisimaksu alal on õigustatud maksudevalitsuse direktor, aktsiisiasjade

juhataja, vanemad inspektorid, maksuinspektorid, abimaksuinspektorid, maksurevidendid, assistendid ja maksukontrolörid.

Tolliinspektorid ja -ametnikud teostavad maksuvalvet aktsiisimaksuesemete üle esemete üle piiri liiklemisel.

§ 185. Õlletehasest ja -laost keelatakse lasta käibele õlut vähem kui 10 liitrit korraga.

§ 199. Peenviinatehasest keelatakse lasta käibele peenviina vähem kui 5 liitrit korraga.

§ 201. Üle 3 liitri võib peenviina lasta liikvele (kanda, vedada) ainult rikkumata ja vigastamata maksumärkidega ning kinnistes pudelites või maksuametniku kindlustiste all.

§ 210. Veinitehasest keelatakse lasta käibele veini vähem kui 5 liitrit korraga.

§ 212. Üle 3 liitri võib veini lasta liikvele (kanda, vedada) ainult rikkumata ja vigastamata maksumärkidega ning kinnistes pudelites või maksuametniku kindlustiste all.

Väljavõte Trahteriäri seadusest.

(VSK XII k., 2. j., 1906. a. va.)

§ 2. Trahteritöõnduseks nimetatakse publikule avatud asutise pidamist, kus müüakse sööke ja jooke tarvitamiseks kohal.

§ 3. Trahteri asutistes võib müüa sööke ja jooke publikule avatud üldises ruumis või eritubades, mida võib välja üürida.

§ 4. Trahteri asutistel ei ole keelatud müüa äris saadavaid sööke ja jooke väljaviimiseks.

§ 6. Trahteri asutiste hulka, kus antakse üürile ruume, kuuluvad: võõrastemajad, sissesõidu hoovid

ja -majaad, kõrtsid, samuti möbleeritud toad, kus antakse ka süüa, kui ühel peremehel on välja anda üle kuue toa, ning m. s.

§ 8. Trahteri asutiste pidamiseks tuleb võtta Otsekoheste maksude seaduse (1903. a. v.a.) teises järgus tähendatud äritunnistused.

§ 11. Trahteri asutistes sünnib loiduainete ja jookide müük ning ruumide väljaandmine vaba hinnaga; kuid nende asutiste pidajad on kohustatud omama tabeli, kus on ära märgitud väljaantavate ruumide kui ka teiste asjade hind. See tabel riputatakse üles einelauas, üldistes ruumides ja igas üksikus numbris.

§ 13. Igal trahteri asutisel peab olema vastav silt.

§ 24. Linnavolikogudel on õigus kokkuleppel politseiga, järgides Linnaseaduses tähendatud korda, anda sundmäärusi:

1) igasuguste tarhteri asutiste ehituse kohta, et nad vastaksid oma otstarbele; 2) kohtade suhtes, kus seda liiki asutiste pidamine üldse keelatud, ning 3) tähendatud asutistes korrapidamise kohta.

§ 27¹. Ohvitseride- ja üleajateenijatekogude ning sõdurite- ja kaitseliidukodude einelauad ei kuulu trahterimaksu alla linna- ega muude omavalitsuste kasuks, kui tähendatud einelaudu kasutavad:

- ohvitseridekogude einelaudu — ainult ohvitseridekogude tegev- ja toetavliikmed, nende poolt kaasatoodud külalised, kogude alalised külalised ning pidustuste puhul, mis korraldatakse ohvitseridekogude poolt, ka pidustustele kutsutud külalised;
- üleajateenijatekogude einelaudu — ainult üleajateenijatekogude tegev- ja toetavliikmed,

nende poolt kaasatoodud külalised, kogude alalised külalised ning pidustuste puhul, mis korraldatakse üleajateenijatekogude poolt, ka pidustustele kutsutud külalised;

— sõduritekodude einelaudu — ainult kaitseväelased, kaitseväelaste poolt kaasatoodud külalised ja pidustuste puhul, mis korraldatakse kaitseväe üksuste või asutiste poolt, ka pidustustele kutsutud külalised;

— kaitseliidukodude einelaudu — ainult kaitseliitlased, naiskodukaitseliikmed, kaitseliitlaste ja naiskodukaitseliikmete perekonnaliikmed, kaitseliitlaste või naiskodukaitseliikmete poolt kaasatoodud külalised, ohvitserid, kv.-ametnikud ja üleajateenijad ning pidustuste puhul, mis korraldatakse kaitseliidu poolt, ka pidustustele kutsutud külalised.

(RT 86 — 1934.).

§ 49. Kui trahteri asutiste pidajad ära ei tasu linnavolikogu poolt määratud (§ 48) tähtjaks linna trahterimaksu, siis suletakse nende asutised politsei poolt. Sellel alusel suletud asutise pidajal on õigus uuesti kauplemist alata, kui ta maksu ära tasunud.

§ 51. Väljaspool linnade piire sünnib trahteri asutiste avamine kaubanduslikkude ettevõtete kohta seatud korras, järgides järgmises paragrahvis tähendatud tingimusi.

§ 52. Trahteri asutist avada soovija peab äri-tunnistuse saamiseks esitama: 1) maaomaniku kirjaliku nõusoleku, kelle maa peal kavatakse asutis avada, ning 2) allkirja selle kohta, et ta ei ole kaotanud õigusi sarnase asutuse pidamiseks.

Väljavõte Trahteriäride liikide täiendamise ja omavalitsustele trahterimaksu tulude kindlustamise seadusest.

(RT 105 — 1928.)

I.

Trahteriäri seaduse (VSK XII k. 2 j.) §§ 5, 7 ja 25 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 5. Trahteriärideks ruumide väljaüürimiseta loetakse: trahterid, restoranid, raudteejaamad, laevade, teatrite, näituste, klubide, seltside, ühingute jne. einelauad; söögimajad, teemajad, kohvikud ja muud sarnased ettevõtted; kondiitriärid, kui neis müüakse toiduaineid kohaltarvitamiseks; õlle või marjaveinide kohaltarvitamise õigusega müügikohad, kui neis kaubeldakse soojade toitudega.

§ 7. Trahteriärideks ei loeta: 1) ettevõtteid, kus kaubeldakse olgugi kohaltarvitamiseks tee, piima, piimasaaduste ja igasugu karastavate jookidega, nagu kali, limonaad, selters jne., kui seal peale leiva ja maiustuste ei kaubelda muude toitudega ja suupistetega; 2) rahvusvaheliste vagunite einelauad; 3) heategeva ning üldkasuliku otstarbega toimepandavate pidude einelauad õlle- ja veinimüügiga või selleta; 4) õlle või marjaveinide kohaltarvitamise õigusega müügikohad külmade toitude ja suupistete müügiga.

§ 25. Trahteriärid ja § 7. p. 4. nimetatud ettevõtted linnades panevad linna omavalitsused oma kasuks erilise trahterimaksu alla järgmiste kitsendustega:

1. raudteejaamade einelaudadele ei või määrata trahterimaksu rohkem kui 50% einelaua eest maksitava rendi summast;

2. laevade einelauad kuuluvad trahterimaksu alla ainult sel korral, kui neis kaubeldakse jookidega ja söökidega laeva seisu ajal sadamates;

3. trahterimaks õlle või marjaveini kohaltarvitamise õigusega müügikohtadele, kui neis kaubeldakse ainult külmade toitude ja suupistetega, ei või tõusta üle kümnekordse patendimaksu summa.

III.

Valla- ja maaomavalitsuste sissetulekute, väljaminekute, eelarvete ja aruannete ajulise seaduse § 23 (RT 18/19 — 1920) muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 23. Trahterimaksu alla maakondade heaks langetavad kõik väljaspool linnade ja alevite piire asuvad trahterid, restoranid, söögimajad, võõrastemajad, teatrite, sadamate, raudteejaamade, seltsimajade einelauad, kondiitriärid, kui neis müüakse toiduaineid ja jooke kohal tarvitamiseks, kohvikud, sissesõiduhoovid, kui neis müüakse toite ja jooke kohal tarvitamiseks, mööblitega toad, kui neis on üle kuue toa võõrastele väljaandmiseks ja antakse toite ning jooke; õlle või marjaveinide kohaltarvitamise õigusega müügikohad, kui neis kaubeldakse soojade toitudega.

IV.

Trahterimaksu määramisel maakondade ja alevite heaks on maksev Trahteriäri sead. § 25.

**Väljavõte Otsemaksude seadusest
(VSK V k.) äritunnistuste järkude kohta
alkoholimüügi suhtes.**

I järk.

9. Trahterid, mille aastane üürisumma suurem kui 2500 kr. ehk kui nende ruumide tulutoovus riigi liikumata varanduse maksu võtmiseks ei ole alla selle summa arvatud, või kui linna kasuks nende pealt võetav iseäraline trahterimaks suurem on kui 750 kr. aastas. RT 44 — 1923. (RT 48 — 1927. a.)

12. Veini- ja piirituse engros-laod, kui ka veinikeldrid väljamaa veini müügiga. (V köide). RT 44 — 1923. a.

II järk.

10. Trahterid, mille ruumide aastane üür on 500 kuni 2500 kr. ehk kui nende ruumide tulutoovus riigi liikumata varanduse maksuvõtmiseks ei ole alla selle summa arvatud, või kui linna kasuks nende pealt võetav iseäraline trahterimaks on üle 100 kuni 750 kr. aastas ja kõik raudtee I klassi jaamade puhvetid. RT 44 — 1923. a. (RT 48 — 1927. a.)

III järk.

7. Trahteriärid, välja arvatud I järgus (p. 9), II (p. 10) ja IV (p. 5) nimetatud. V köide.

12. Alkoholistest jookide väikemüügi ettevõtted väljaviimiseks, arvatud välja veinikeldrid välismaa veinide müügiga.

Väljavõtte Maksukaristuste seadustikust.

(RT 88 — 1934)

§ 15. Mis sellekohase loa avatud või sisse seatud, suletakse vastava loa saamiseni. Mis korravas-taselt sisse seatud, tuleb karistusotsuses määratud tähtajaks süüdlase kulul seada seaduslikku korda.

§ 22. Süüdlaselt ühes § 52 esimeses lõikes, § 59 teises lõikes, § 66, 68 ja 69 ettenähtud süüteo, mis saadetud korda pärast kahel korral karistuse ära-kandmist ühe eelnimetatud või niisuguse süüteo eest, mille eest nähtud ette õiguse kaotus § 19, 20, 21 või 23 järgi, enne kolme aasta möödumist, arvates eel-neva süüteo eest karistuse ärakandmise päevast, võib võtta kahest kuni viie aastani õiguse tööstus- ja kau-bandusettevõtte pidamiseks ja juhatamiseks, mille pidamiseks maksuseaduse kohaselt nõutakse luba.

See eeskiri ei tule kohaldamisele, kui eelnev süü-tegu saadeti korda pärast kolme aasta möödumist, arvates sellele eelneva süüteo eest karistuse ärakand-mise päevast.

§ 28. Tööstus- või kaubandusettevõtte ruumes kordasaadetud süütegudes, kui need saadeti korda ettevõtte pidaja kihutusel või teadmisel, loetakse süüdlaseks ainult ettevõtte pidaja.

Kui aga süütegu saadeti korda ettevõtte pidaja teadmata ettevõtte juhataja kihutusel või teadmisel, siis loetakse süüdlaseks ainult ettevõtte juhataja.

§ 28 on tehtud erand üldisest kriminaalkaristuse põhimõttest tööstus- ja kaubandusettevõtetes toime-pandud süütegude kohta. Selle järgi ei loeta süüd-laseks teo vahenditult kordasaatjat, kui süütegu pandi toime selle peremehe või juhataja kihutusel, käsul või teadmisel. Vastasel korral peaks karistama tehase töölist või teenijat, kes peremehe käsul ja selle kasuks

valmistas, pakkis või väljastas maksualuseid esemeid seadusevastaselt, äriteenijaid, kes peremehe korraldusel seadusi rikkunud, jne. Teenija või tööline, kartes kaotada teenistust või sattuda peremehega vastuollu, täidab enda igapäevase leiva teenimise võimaluse säilitamiseks peagu alati peremehe seadusevastaseid korraldusi. Neid ei saa aga lugeda süüteo kordasaatmise teadmatuteks abinõudeks ega toimijateks seadusevastase sundimise põhjal ja neid tuleks karistada. Fiskaalsüütegude eest peaks loomulikult vastutav olema ainult kihutaja või ässitaja, kui niisugune olemas.

§ 31. Käesolevas seadustikus ettenähtud rahatrahvid ja lisakaristused määratakse iga süüteo eest eraldi; neid ei koostata omavahel ega teiste kriminaalseaduste põhjal määratud karistustega.

§ 31 sisaldab eeskirjad reaalkonkurentsi kohta. Teeb erandi Kriminaalseadustikus maksva karistuste koostamise põhimõttest sellega, et kohaldab nii teoreetilise kui positiivse maksukaristusõiguse poolt üldtunnustatud rahakaristuste mittekoostamise põhimõtet. Retsipeerib seega ainult maksvat õigust. Kinnipidamiskaristuse suhtes maksavad loomulikult üldised Kriminaalseadustiku eeskirjad.

Paragrahv sisaldab V. Akts. sead. § 1138 esimese lause.

§ 32. Kes pärast kohtuotsusega või Maksudevalitsuse direktori trahviotsusega määratud karistuse kandmist saatis korda süüteo, võetakse vastutusele üldalustel. Kui aga süüdimõistetut saatis korda sama või endise süüteoga üheliigilise teo, siis võib uuesti määratavat rahatrahvi suurendada kuni kahekordseni, kui endise karistuse kandmise ajast kuni uue sama või üheliigilise süüteo kordasaatmiseni on möödunud: maksuvarjamise ja tollisüüteo korral mitte üle kolme aasta, muudel juhtudel mitte üle ühe aasta.

Paragrahv on täienduseks KrS § 68, nähes ette üldreeglina rahatrahvi suurendamise võimaluse kuni

kahekordse ülemmäärani, kui uuesti kordasaadetud süütegu oli sama või endisega üheliigiline. See on tarvilik, kuna käesoleva seaduse eriosas ei ole nähtud ette erilisi karistusi süütegude kordamise eest

§ 52. Kes maksuseaduse järgi oli kohustatud müüma esemeid kindlaksmääratud hinnaga ja on süüdlane selles, et ta võttis või nõudis nende eest kõrgemat hinda, kui see maksuseaduse põhjal lubatud, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle kolmesaja krooni.

Kui aga seesugune süütegu saadeti korda niisuguste esemete töösturi või tööstuse juhataja poolt, siis karistatakse teda niisama nagu maksuvarjamise eest.

Käesoleva paragrahvi esimese lõike põhjal määratava karistusega käib kaasas õiguste kaotus § 22 ettenähtud alustel, teise lõike põhjal määratava karistusega aga § 21 ettenähtud alustel.

Aktsiisimaksu- ja Piiritusmonopoliseaduse järgi on kindlad hinnad mõnedel esemetel aktsiisimaksu või monopolitulude aluseks, mispärast kõrgema hinna võtmine on mitte ainult ostja, vaid ka riigi petmine, kuna siin saadakse tarvitajailt õigustamata kasu riigi arvel. Kardetavam on aga see, et fiskus jääb kõrgendatud hinnavahelt maksta tulevast aktsiisimaksust ja monopolipanisest ilma...

§ 59. Süüdlast selles, et ta aktsiisimaksu- või monopolimärkidega märkimisele kuuluvaid esemeid müüs või müügikohas või sellega ühendatud paigas hoidis aktsiisimaksu- või monopolimärkideta, lahliste, vigastatud, rikutud või ebavastavate märkidega, lahlistes või vigastatud pakistes või maksuseaduse või määrusega nõutava hinnapealkirjata, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle viiekümne krooni.

Kui seesugune süütegu saadeti korda teadvall, siis karistatakse süüdlast:

rahatrahviga mitte üle kahe saja krooni.

Esemed konfiskeeritakse.

Käesoleva paragrahvi teise lõike järgi süüdimõistmise korral käib karistustega kaasas õiguste kaotus § 22 ettenähtud alustel.

§ 59 sisaldab V. Aktsiisiseadustiku § 1087, 1092, 1112 p. 2, 1112¹ p. 2, 1114 p. 2, 1114¹ p. 2 ja 1270⁷, Veiniseaduse (VSKK 207 — 1915. a. art. 1623) § 27 ning Tubakamaksu sead. § 114 p. 1 ja 118 p. 5 vastavaid dispositsioone.

Need on võrdlemisi sageli ettetulevad süüteod, kusjuures võib leida aset ideaalkonkurents § 69 ja 70 eeskirjadega, nagu § 69 seletuskirjas lähemalt kirjeldatud.

Paragrahvi esimene lõige sisaldab ettevaatamatu, teine lõige teadliku süüteo. Vahe on tehtud ainult karistuse kvalifitseerimiseks.

Vt. AkMS § 33, 56.

§ 69. Süüdlast selles, et ta müüs või müügikohas hoidis esemeid maksuseadusega nõutava loata, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle kahe saja krooni.

Esemed konfiskeeritakse.

Selle karistusega käib kaasas õiguste kaotus § 22 ettenähtud alustel.

Selle paragrahvi põhjal karistatakse kõigi seesuguste esemete müügi ja müügikohas hoidmise eest loata, mille müügiks Aktsiisimaksu, Piiritusmonopoli või Alkoholimüügi seadusega on nõutav luba. Need esemed on piiritus, alkoholised joogid ja lehttubakas. Tulevikus võivad ehk veel mingisugused ained siia alla kuuluda. Asendab V. Aktsiisiseaduse § 1110, 1111 (RT 183/184 — 1925), 1112, 1112¹, 1113, 1114 ja 1133 piirituse ja alkoholiste jookide suhtes.

Praktikas selle süüteoga on ühendatud peaaegu alati § 57 ja 59 ettenähtud süüteod, sest loata või müügitasumaksutüheta müüdivad ained on tavaliselt kas maksustamata või maksumärkideta, mille tagajärjel tekib ideaalkonkurents § 57 ja 59 ettenähtud süüteodega, kusjuures karistuse määramisel tuleb kohaldamisele üldosa § 30..

Vt. AlkMS § 17, 24, 32.

§ 70. Süüdlast selles, et ta müüs või müügitahas hoidis esemeid müügitahalt maksuseadusega nõutavat müügitasumaksu tasumata, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle kahe saja krooni.

Aktsiisimaksu seaduse põhjal tubakasaadustega ja Alkoholimüügi seaduse põhjal alkoholjookidega kauplemise eest on nähtud ette eriline müügitasumaks (endise nimetusega „patendimaks“), mille tasumata jätmise eest tuleb, nagu senini, karistada.

Asendab vastavalt sisule V. Akts. sead. § 1110, 1111, 1113, 1115 ja 1127 ning Tubakasead. § 107 eeskirju.

Vt. AlkMS § 28—32.

§ 71. Kauplejat, kes süüdlane selles, et ta alkoholist jooki tarvitab või võimaldas tarvitada müügitahas, kus puudus luba sellega kohaltarvitamiseks kaubelda, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle saja krooni.

Alkoholised joogid konfiskeeritakse.

See paragrahv sisaldab senimaksuva Akts. sead. § 1127 eeskirja ja on tarvilik selleks, et tegelikult § 69 ettenähtud süüteos süüdlased ei pääseks karistusest. Nagu praktika näidanud, simuleeritakse alkoholise joogi avastamise korral äriruumis selle kaasa toomist või kaasatoodud joogi tarvitamist külastaja poolt. Tegelikult aga on joogid samast ärist ostetud. Teatavasti sünnib säärane simuleerimine kokkuleppel salamüüja ja müügitahaka külastajate vahel, et päästa müügitahaka pidajat teda ähvardavast karistusest loata

müügi eest. Muidugi võib ju ka juhtuda, et joogid tõepoolest on toodud kaasa võõra poolt, kuid need juhud on vähemuses.

Kauplejat tuleb käesolevas seadustikus mõista laiemas mõttes kui kaupluse omanikku. Siin on mõeldav isik, kes tegelikult kaupleb, seega ka kaupluse teenijad.

Vt. AlkMS § 33.

§ 72. Süüdlast selles, et ta hoidis aktsiisimaksu- või monopoliesemeid müügikohaga ühendatud paigas, kui säärasel müügikohal puudus maksuseadusega nõutav luba seesuguste esemetega kauplemiseks, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle viiekümne krooni.

Selle paragrahvi põhjal on mõeldud karistada piirituse ja alkoholiste jookide hoidmise eest müügikohaga ühendatud ruumides, kui müügikohal puudub luba nendega kauplemiseks, sest Alkoholimüügi seaduse järgi on alkoholiste jookide ja piirituse hoidmine keelatud säärase äridega ühendatud ruumides, kel puudub nende jookide müügiluba.

Load on sunduslikud ainult seal, kus loasüsteemi alla kuuluvaid aineid müüakse, mispärast ei ole keelatud nende hoidmine ka äridega ühendatud ruumides, kui ei ole kahtlust selles, et neid seal ei hoita müügi sihil. Selles mõttes näeb Alkoholimüügi seadus ette, et igasuguse müügikohaga ühendatud ruumis võib hoida alkoholiseid jooke vähesel määral oma koduseks tarvitamiseks. Niisugusel juhul ei ole hoidmine karistatav, sest vastavas materjaalseaduses ettenähtud erand maksab kahtlemata ka karistusseaduse kohta...

Vt. AlkMS § 34.

§ 73. Süüdlast selles, et ta sellekohase loata hoidis või võimaldas tarvitada alkoholist jooki seltsi, ühingu, klubi või muu koondise või pansioni ruumis, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle saja krooni.

Alkoholised joogid konfiskeeritakse.

Motiivid selle karistuse kohta leiduvad Alkoholi-müügi seaduse § 48 juures.

Vt. AlkMS § 48.

§ 74. Süüdlast selles, et ta pidas kauplust, kaubaladu või tubakaistandust, milleks maksuseadusega nõutakse luba, võõra loaga, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle saja krooni.

Vt. AlkMS § 21, 63.

§ 80. Süüdlast selles, et ta oma ettevõtte paigutas ümber maksuseadusega nõutava loata, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle saja krooni.

Vt. AlkMS § 21.

§ 81. Kauplejat, kes süüdlane selles, et ta võimaldas võõrastel tarvitada alkoholist jooki müügi-kohaga ühendatud paigas kauplemise või müügi-koha lahtioleku ajal, või ka müügikoha kinnioleku ajal, kuid äri sihil, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle viiekümne krooni.

§ 81 eeskiri on uus, kuid tarvilik § 69, 71 ja 72 täienduseks ja seadusest möödahiilimise vältimiseks. Selle paragrahvi eeskiri peab ära hoidma seda, et salakaubitsemist ja salatrahteriäri pidamist alkoholiga ei toimetataks kaupluste juures asuvates elukorterites elukorteri puutumatus kaitse all. Põhimõtteliselt ei saa ju kauplejaile oma eluruumides keelata alkoholjookide tarvitamist ega ka oma tuttavate võõrustamist, kuid äri lahtioleku ajal peaks see olema keelatud, sest vastasel korral võiksid äride juures asuvad elukorterid kujuneda alkoholiste jookide müügi-tarvitamise kohtadeks, kuna see äriruumis on keelatud ja karistatav. Ka äri kinnioleku ajal peaks säärane joomise võimaldamine olema karistatav, kui see võtab ärilise ilme ja muutub sagedaseks nähteks.

Olgu tähendatud, et ka senini karistati selle süüteo eest V. Akts. sead. § 1127 põhjal, sest end. Vene

Senati seletuste järele laiendati § 1127 mõtet ka kauplustega ühendatud ruumidele.

Vt. AlkMS § 35.

§ 82. Süüdlast selles, et ta ei täitnud maksuseaduse või selle põhjal antud määruse eeskirju või vastava võimu poolt nende põhjal tehtud korraldusi, kui selle eest käesolevas seadustikus ei ole nähtud ette erikaristust, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle viiekümne krooni.

§ 96. Kui maksuvarjamine, maksustamata maksusesemetega kauplemine, esemetega kauplemine ilma loata, tollivarjamine või nende süütegudega üheleililine süütegu saadeti korda tööstus- või kaubandusettevõtte, seltsi, ühingu, klubi või muu koondise või pansiooni ruumis ettevõtte või asutise pidaja või juhataja teadmata, kuid olukorras, mil ta sellest võis ja pidi teadma, siis karistatakse ettevõtte pidajat või juhatajat hooletu valve eest rahatrahviga, mille ülemmääraks tuleb lugeda pool sellest ülemmäärast, mis seaduses on nähtud ette kordasaadetud süüteo eest.

Eelmises lõikes tähendatud hooletut valvet ei arvata ettevõtte pidajale ega juhatajale süüks, kui nad kordasaadetud süüteost teada saades enne jälitamise algamist viivitamata asusid süüteo jätkamise tõkestamisele ja teatasid sellest maksuametnikule või politseile.

§ 96 eeskiri arendab MKrS 28 ettenähtud ettevõtte pidaja ja juhataja vastutust senimaksivate V. Aktsiisiseadustiku § 1142, 1143 ja 1145 põhimõtete suunas, kuid selle lahkuminekuga V. Aktsiisiseadustikust, et üle kantakse mitte tsiviil-iseloomuga vastutus teisele määratud raharahvi ja tasuraha eest, vaid kriminaalsüü. Ettevõtte pidajale või juhatajale inkrimineeritakse süü hooletu valve eest ettevõttes, mis võimaldas maksusüüteo toimepanekut teiste isikute,

resp. ettevõtte teenijate kui ka võõraste isikute poolt. Seejuures on süüdivuse tingimuseks olukord, et ta kui korralik ja hoolas peremees võis ja pidi teadma sellest, mis ettevõttes sünnib...

Väljavõte Kriminaalseadustikust.

(RT 56 — 1929)

§ 233. Süüdlast selles, et ta müüjana asutuses, kus kaubeldakse kangete jookidega kohal joomiseks, ei tarvitanud abinõusid tema asutuses viibiva või sealt välja mineva joobnud isiku eest hoolitsemiseks, keda silmnähtava hädaohuta ei võidud jätta ta enda hooleks, karistatakse:

arestiga mitte üle kahe nädala või rahatrahviga mitte üle viiekümne krooni.

Vt. AlkMS § 62.

§ 304. Süüdlast selles, et ta:

1) pidas lahti kangete jookide müügi-asutuse või trahteriasutuse keelatud ajal;

vt. AlkMS § 3, 53—55;

2) võimaldas nendes asutustes korratust, keelatud lõbustust või mängu;

3) kangete jookide müügi-asutuses või trahteriasutuses pidas teenijat, kelle vanus ei vastanud seaduse või sundmääruse nõudele, või neis asutustes lubas kangeid jooke juua isikul, kes alla seitsmeteistkümnepäevase või kes nähtavalt joobnud oli;

vt. AlkMS § 61;

4) ei täitnud seaduse või sundmääruse eeskirju, mis käivad kangete jookide müügi-asutuste pidamise ja nendes kauplemise kohta;

5) andis äriajamisena oma elu- või muid ruume mujalt ostetud kangete jookide joomiseks;

vt. AlkMS § 10;

6) müüs trahteriasutuses toiduaineid või jooke või andis üürile ruume kallima hinna eest kui see välja kuulutatud;

vt. AlkMS § 59;

karistatakse:

arestiga mitte üle kolme kuu või rahatrahviga mitte üle kolmesaja krooni.

§ 305. Süüdlast selles, et ta kauples kangete jookidega:

1) kohal, kus keelatud kangete jookidega kauplemine;

vt. AlkMS § 4, 5, 50, 67;

2) kui tal kangete jookidega kauplemiseks õigust ei olnud kas üldse või selles piirkonnas;

3) asutuses, mille avamiseks ei olnud sellekohast luba või mille sisemine ehitus ei vastanud seaduse või sundmääruse nõuetele,

vt. AlkMS § 51, 52;

karistatakse:

rahatrahviga mitte üle viiesaja krooni.

Peale selle võetakse süüdlaselt luba kaubelda kangete jookidega.

§ 306. Kangete jookidega müügiastutuse pidajat või selles kauplejat, kes süüdlane selles, et ta:

1) müüs kangeid jooke pantide vastu või üldse võlgu;

2) kohustuste või tehtud tööde eest raha asemel maksis kangete jookidega,

karistatakse:

arestiga mitte üle kolme kuu või rahatrahviga mitte üle kolmesaja krooni.

Peale selle võetakse süüdlaselt luba kaubelda kangete jookidega.

Jookide eest antud kohustused tunnustatakse tühiseks; pandiks või vahetusel saadud asjad võetakse süüdlaselt ja antakse tasuta tagasi omanikudele.

Käesoleva paragrahvi esimese lõike p. 1 ja kolmanda lõike eeskirjad ei käi võlakohustuste kohta, mis tekivad kangete jookide müügil vabrikutest ja suurladudest.

Vt. AlkMS § 9.

§ 581. Kauplejat, kes süüdlane raske kuriteoga või kuriteoga saadud võõra varanduse omandamises, hoiule, pandiks või edasiandmiseks võtmises või edasiandmises teadmata, et see varandus oli saadud raske kuriteoga või kuriteoga, kuid siiski tarviliku ettevaatusega, karistatakse:

arestiga mitte üle kuue kuu või rahatrahviga mitte üle viiesaja krooni.

Kui süüdlane oli kangete jookide müügiastutuse pidaja, siis võetakse temalt peale selle sarnaste jookidega kauplemise õigus ühest kuni viie aastani.

582. Süüdlast kaitsevâelaselt teadvalt riigile kuuluva sõjariista, riide või varustusasja omandamises või pandiks võtmises, karistatakse:

vangimajaga mitte üle kuue kuu.

Kui seesugune kuritegu oli süüdlasele äriajamiseks, siis karistatakse teda:

vangimajaga mitte üle ühe aasta.

Selle karistusega käib kaasas õiguste kaotus § 20 ettenähtud alustel.

Kui süüdlane oli kangete jookide müügiastutuse pidaja, siis võetakse temalt peale selle nende jookidega kauplemise õigus ühest kuni viie aastani.

Väljavõte Tehnilisteks otstarveteks piirituse müügi ja tarvitamise seadusest.

(RT 54 — 1927)

See seadus on piiritusmonopolile kohaldatud ja jääb maksma kuni uue piiritusmonopoli seaduse andmiseni. (Autori märk.).

§ 4. Põletamise otstarbeks ülddenatureeritud piiritust ja piirituse jätiseid müüakse riigiladudest ja riiklikkudest kauplustest või eraettevõtjate kaudu rahaministri poolt määratud tingimustel. Eridenatureerimiseks tarvitavat piiritust ja piirituse jätiseid müüakse riigiladudest ja rahaministri looga piirituse või piiritusepuhastamise vabrikutest.

Riigiladudest ostetud ülddenatureeritud piiritusest valmistatud kõvapiiritust lubatakse müüa vabalt eriloata ja patendita igasugu kauplustest.

Vabariigi Valitsuse määrus piirituse- ja viinapudelite mahu ja piirituse ja viina kanguse kohta.

(RT 92 — 1930).

Alus: Piirituse ja alkoholiste jookide müügi seaduse §§ 23 ja 31 (RT 50 — 1927).

1. Üldtarvitamiseks pudelites müüdava piirituse, viina ja lauaviina kangus ja pudelite sisaldus (maht) määratakse kindlaks järgmiselt:

- a) piiritus 95%-line: $\frac{3}{4}$ liitrit ja $\frac{1}{4}$ liitrit;
 b) viin 40%-line: $\frac{3}{4}$ liitrit ja $\frac{1}{4}$ liitrit;
 d) lauaviin 40%-line: $\frac{1}{2}$ liitrit ja $\frac{1}{4}$ liitrit;
 e) lauaviin 45%-line: $\frac{1}{2}$ liitrit ja $\frac{1}{4}$ liitrit.

2. Neis viinamüügi kohtades, kus viina müük ka lahtiselt lubatud, lahtiselt müüdava või alalhoitava viina ja lauaviina kanguse kõrvalekaldumine võib olla kuni $\frac{1}{2}$ % alla määratud kanguse.

Väljavõte Majandusministri määrusest viina, piirituse, piirituse jätete, pudelite ja kastide müügihindade kohta.

(RT 24 — 1934.)

§ 1. Viina, piirituse, piirituse jätete, pudelite ja kastide müügihinnad määratakse järgmiselt:

1. Piiritus ja viin pudelites, üldtarvitamiseks:

	Üksikhind kroonides
a) Piiritus 95%:	
$\frac{3}{4}$ liitrit	3.10
$\frac{1}{4}$ „	1.05
b) Lauaviin 45%:	
$\frac{1}{2}$ liitrit	1.45
$\frac{1}{4}$ „	— .75
c) Lauaviin 40%:	
$\frac{1}{2}$ liitrit	1.25
$\frac{1}{4}$ „	— .65
d) Viin 40%:	
$\frac{3}{4}$ liitrit	1.30
$\frac{1}{4}$ „	— .45

Hinnad on pudelita ja nende aluseks on:

1 liiter alkoholi piirituses ja viinas	4.34
1 „ „ 40%-lises lauaviinas	6.25
1 „ „ 45%-lises „	6.44

2. Ülddenatureeritud piiritus põletamiseks:

	Üksikhind kroonides.
a) lahtiselt 1 liiter	— .75
b) pudelites (pudelita):	
3 liitrit	2.25
$\frac{3}{4}$ „	— .56
$\frac{3}{5}$ „	— .45

3. Puhastatud piiritus I sorti, napsi- ja li-
kööriabrikutele:

	Liitri 100 % piirituse hind kroonides
a) jookide valmistamis. sisemaa tarbeks	2.10
b) jookide valmistamiseks väljaveoks . .	— .35

4. Puhastatud piiritus I sorti, teaduslikuks
otstarbeks

1.—

5. Puhastatud piiritus I sorti, tervishoidli-
kuks otstarbeks:

a) haigemajadele ja ambulatooriumidele .	1.40
b) apteekidele	1.80
c) arstidele, hambaarstidele, loomaarsti- dele ja ämmaemandatele:	
lahtiselt	2.80

	Üksikhind kroonides
pudelites a $\frac{3}{4}$ liitrit 95% piiritust (pude- lita)	2.—

6. Piiritus ja piirituse jätted, keemiliseks ja
tehniliseks otstarbeks:

	Liitri 100 % piirituse hind kroonides
a) keemia, kosmeetika ja farmatsöitilis- tele laboratooriumidele ja muudeks tehnilisteks otstarveteks: puhastatud piiritus I sorti	1.80
b) polituuri- ja lakivabrikutele, tööstus- ettevõtetele, kes oma tööstuse tarbeks	

Liitri 100 %
piirituse hind
kroonides

- lakki ja polituuri või muid piiritust sisaldavaid aineid valmistavad; keemiliselt ümbertöötamiseks, peale etüüleetri valmistamise, ning niisuguste ainete valmistamiseks, kus piiritus ainete valmistamisel täielikult või suuremalt osalt tööstuses kaduma läheb:
- puhastatud piiritus I sorti 1.—
- toores piiritus ning puhastatud piiritus II ja III sorti —.60
- c) jõumasinate mootorite kütteks:
- toores piiritus või puhastatud piiritus II ja III sorti —.60
- d) puskariõli:
- sisemaal tarvitamiseks 1.—
- ümbertöötamiseks —.60
7. Väljaveo ainetes sisalduv puhastatud piiritus I, II ja III sorti, toores piiritus ning piirituse jätted —.35
8. Kaks korda puhastatud piirituse hind pp. 3—7 loetletud otstarveteks on 10 sendi võrra liitritl alkoholiit suurem, kui neis punktides tähendatud puhastatud piirituse I sordi hind.
9. Pudelid:

Tükihind
kroonides

- a) 3-liitrilised valged ja poolvalged 1.—
- b) $\frac{3}{4}$ „ poolvalged —.25
- c) $\frac{3}{6}$ „ „ —.15
- d) $\frac{1}{2}$ „ valged —.25
- e) $\frac{1}{4}$ „ valged ja poolvalged —.15

Vigastamata tühjad pudelid viinatehase etiketiga, $\frac{3}{4}$ -, $\frac{1}{2}$ - ja $\frac{1}{4}$ -liitrilised, peale selle veel E.V. ja mahu märgiga põhjal, võetakse tagasi igas müügikohas käesolevas määruses ettenähtud hinnaga § 4 tähendatud erandiga, vaatamata sellele, millisest müügikohast need ostetud.

Tähtsusetat vigastused, mis pudeli vastupidavust ei nõrgesta, nagu eraldunud killud, kui nad pudeli suud läbistades rõngasse ei ulatu, rõnga vigastused, valamisevead, kiiretaolised märgid, hallid tükid klaasimassis jne., samuti etikettide määrdumine või osaline hävinemine ei takista pudeli vastuvõtmist.

Pudelite eest sissetulnud summad makstakse Eesti Panga osakonda või agentuuri maksudevalitsuse piiritusemonopoli deposiidi arvele.

10. Kastid:

	Tükihind kroonides
a) võretega lahtised lattkastid	— .80
b) „ „ laudkastid	2.—
c) „ kinnised „	4.—
d) „ lahtised vineerkastid	4.—
e) „ kinnised „	5.—

Kastide kaotsimineku, vigastuse või hävinemise puhul makstakse tarvitajate poolt ülaltähendatud hind riigi sisetulekute arvele.

Tähestikuline sisujuht.

Arvud ilma täheta ja nimetuseta tähendavad Alkoholimüügi seaduse paragrahve; arvud, mille ees on m, tähendavad Alkoholimüügi määruse paragrahve. Teiste arvude ees on vastava seaduse või määruse nimetused.

A.

Aeg: kauplemine väljaviimiseks — 42; keelatud päevad — 3.

Ainuõigus — vt. monopol.

Ajajärk — alkoh. jook. müügi loa — 17.

Aksiisimaks: maksuesemed — AkMS 1; maksuesemete käive — AkMS 39, 40, 42; maksumärgid — AkMS 194.

Alaealine: keeld olla alkoh. jook. müügiastutise pidajaks ja juhatajaks — 6, teenijaks ja õpilaseks — 61; keeld müüa alaealistele — 6.

Alammäär: alkoh. jookide müügil tehastest ja ladudest — AkMM 185, 199, 210; veoviisil õlle müügil — AkMS 65.

Alkoholine jook — definitsioon — 1.

Arvamus: vt. prefekt ja volikogu; omavalitsuse arvamus trahteriärides kaupl. kellaaja kohta — 53 p. 3, 4.

D.

Denatureeritud piiritus: lubatud hoida müügikohas — 32, 33; vt. väljavõtte Tehnil. otst. piirit. müügi seadusest.

E.

Einelaud — vt. trahteriäri ja kohaltarvitamine.

Eluruum: alkoh. joogi hoidmine — 34.

Enampakkumine: piirit. ja alkoh. jook. sundmüük — 27; AkMS 45.

Erandid: õigus teha müügiastutiste kaugusest lõhkeainete- ja relvatehastele jne. — 5, 50; õigus teha alkoh. jookide hoidmiseks seltsi, klubi jne. ruumes — 48.

H.

Hind: monopolipiirituse ja -viina — PMS 23, 25; vt. Majandusmin. hinnamäärus.

Hinnakiri — 59.

Hoidmine: alkoh. jook. tagavarade äri lõpetamise puhul — 11; laos ettenägemata jooke keelatud müügikohas — 24; alkoh. jooke keelatud müügikohas loata — 32; alkoh. jooke keelatud lahtiselt müügikohas — 33; alkoh. jooke keelatud müügikoh. ühendatud paigas — 34; alkoh. jooke keelatud seltsi, klubi jne. ruumes — 48; alkoh. jook. hoidmise kord trahteriäris — m. 17, 18, 19.

J.

Joobnu: keeld müüa alkoh. jooke — 6; keeld tarvitada alkoh. jooke trahteriäris — 61; j. eest hoolitsemise kohustus trahteriäris — 62.

Joomine: keeld ärisihil anda oma ruume tarvitada — 10.

Juhataja vastutav: peab olema müügiastutises — 12, 22; kohused — 13; teatamise kord — m. 7.

Juriidiline isik: juhatuse kohused — 14; juhatuslikmete nimekirja esitamise kohustus — 26.

Järelevalve: alluvad asutised ja kohad — 15; teostajad — 15; teostamise kord — 16; teostamine kaitseväge asutistes — 16; aktsiisimaksumeesemete üle — AkMS 199, 202, 203, AkMM 107.

K.

Kaasomanik — loa — 19.

Kaitseliit: kogud ja kodud — 12, 44, 55, 63; erand trahterimaksu alla kuuluvusest — Trahteriäri sead. 27¹.

Kaitseminister: õigus teha erandit kaugusest — 5; kokkulepe juhendite andmiseks — 16.

Kaitseministeerium: nõusolek loa andmisel — 44.

Kaitsevägi: kogud ja kodud — 12, 16, 44, 55, 63; erand trahterimaksu alla kuuluvusest — Trahteriäri sead. 27¹.

Kangus: piirituse ja viina — PMS 23, 26; Vabar. Val. määr.

Kaugus: piirit. ja alkoh. jook. müügi-asut. k. lõhkeaine-laskemoona- ja lahingrelvatehasest — 5.

Karistused: alkoh. jookide maksustamise ja müügi sead. rikk. eest — vt. väljavõtted MKrS-kust ja KrS-kust.

Kauplus — piirituse ja alkoh. jook. müügiks: müügi-viis — 2; peab olema suletud päevadel — 3; kaugus lõhkeaine- ja relvatehasest — 5; likvideerimine — 11; järelevalve — 15, 16; avamine ja luba — 17; sisemise ühenduse keeld teiste äri-dega — 41; kauplemise aeg — 42; kohaltarvitami-seks — 2, 43—46. Vt. ka müügikoht.

Keelatakse: päevadel alk. jook. müük — 3; ülistada avalikult alkoholiseid jooke — 7; müüa alkoh. jooke võlgu ja pandi vastu — 9; ärisihil anda ruume tarvitada alkoholi joomiseks — 10; hoida alkoh. jooke ja piiritust loata ja müügi-maksutäheta — 32; hoida lahtiselt ja tarvitada alkoh. jooke müügikohas vas-tava loata — 33; hoida alkoh. jooke müügikohaga ühend. paigas — 34; võimaldada võõrastel tarvi-tada alkoh. jooki müügikohaga ühendatud paigas — 35; kasutada loteriidel alkoh. jooke loata — 36; müüa ebaseaduslikke alkoh. jooke — 37; loata alkoh. jooke hoida ja tarvitada seltsi, klubi jne. ruu-mes — 48; avada kohaltarvit. alkoh. jook. müüki lähemale 500 m. kirikutest, koolidest jne. — 50; õlle müük koormalt lähemal 500 m. neist asutis-test — 67; hoida jooke pealkirjadeta — m. 14; kauplustes pudeleid võtta lahti — m. 15; hoida müügikohaga ühendatud paigas maksumärkideta esemeid — AkMS 42; segada õlut — AkMS 85.

Kellaaeg — alkoh. jook. kauplemiseks trahteriärides, ko-haltarvit. õig. kauplustes ja pidudel — 53—55.

Klubi — vt. selts.

Kohaltarvitamine: alkoh. jookide müük — 2, 43, 46; kauplustele loa andmine — 44; k. õigusega müügi-asut. kaugus kirikutest, koolidest jne. — 50; kella-aeg — 53—55; k. õigusega müügikohtades müügi-kord — 56—62.

Koormalt — õlle müük 64—67.

L.

Ladu — piirituse ja alkoh. jookide müük — 2, 3.

Lett: mõiste müügi-maksu võtmise mõttes — 31.

Loterii — vt. õnnemängud.

Luba: piirit. ja alkoh. jook. müügiks — 4; andmise kord — 17, 20; maksvuse kaotus — 18, 19, 20; kasutamine teiste isikute poolt — 21; müügiasutise ümberpaigutamiseks — 21; maksmahakkamine — 23; maksvus jookide suhtes — 24; ülespanek nähtavale kohale — 25; tagasiandmine maksvuse kaotusel ja tegevuse lõpetamisel — 25; alkoh. jook. müügiks trahteriärides — 44; alkoh. jook. müügiasut. üleandmiseks — 45; nõutamise ja andmise kord — m. 1—7; peenviina ja veini sisseveoks — AkMS 103.

M.

Majandusminister: õigused — 8, 29, 30, 40; juhendid järelevalve teostamiseks — 16; määrab lubade andmise korra — 17; määrab ruumide ülevaatuse komisjoni kokkukutsumise korra — 51; õigus piirata lahtist alkoh. jook. hulka trahteriäris — 57; õigus määrata eriotstarb. müüdava piirituse hindu — PMS 25; vt. ka hinnamäärus; õigus anda piirituse müügi kohta kitsendavaid määrusi — PMS 40; antud määrus — vt. Alkoholimüügi määrus; annab lube peenviina ja veini sisseveoks — 103.

Maksudevalitsuse direktor: nõusolek vastut. juhataja määramiseks — 12; luba piirit. ja alkoh. jook. müügiks — 17; luba müügiasutise ümberpaigutamiseks — 21; õigus lubada kasutada õnnemängudel alkoh. jooki — 36; luba alkoh. jook. müügiks trahteriärides — 44; õigus teha erandit seltsidele, klubidele jne. omas ruumes alkoh. jookide hoidmiseks ja tarvitamiseks — 48; õigus teha erandit kohal. tarvit. müügiasutiste kauguste kohta kirikutest, koolidest jne. — 50; luba alkoh. jookide müüki rendile anda — 63; luba õlle müügiks veoviisil — 64; luba peenviina ja veini sisseveoks — AkMS 103.

Maksuinspektor: annab loa alkoholi müügiks peol — 47; kutsub kokku komisjoni ruumide ülevaat. — m. 9; võtab vastu müügimaksu — m. 12.

Maksumärgid: vigastatud — 33; pealekinnit. kord — AkMS 194, 198.

Monopol — piirituse, viina müük — PMS 1.

Monopolimärgid — vt. maksumärgid.

Müügikoht: keelatud toimingud — 11, 32, 33; mõiste — 38; ühendatud paik: mõiste — 39; keelatud toimingud — 34, 35; AkMS 42.

Müügiasutis — kes pidajaks ega juhatajaks ei või olla — 6; tegevuse lõpetamine — 11; pidaja kohused — 13; ümberpaigutamine — 21; kohaltarvit. õigusega ruumid — 51.

Müügikord — alkoh. jookide trahteriärides — 56, 58, 59, 60; vt. ka — keelatakse.

Müügimaks: vabastatud asutised — 28; alused, võtm. viis ja tähtajad — 29, 31; tariif — vt. sead. lisa; tasumise kord — m. 11, 12.

Müügimaksutäht — 30.

Müük: keelatud päevadel — 3; keelatud kellele — 6; keelatud võlgu või pandi vastu — 9; ainult väljaviimiseks kauplustest — 17; kohaltarvitamiseks — 43, 46; veoviisil — 64—67; aktsiisimaksuesemete — 40.

N.

Näituse einelaud — alkoh. jook. müük 2, 43; loa andmine — 47, 49.

O.

Omavalitsus: arvamus trahteriäri üleandmiseks — 45; eesõigus piirit. ja viina müügi teostamisel — PMS 3; kutsub kokku komisjoni ruumide ülevaat. — m. 8; vt. ka volikogu.

P.

Pakised: mõiste — AkMS 35—37; keelatud lahtistes pakistes hoidmine — AkMS 42.

Pansion — vt. selts.

Patendimaks — vt. müügimaks.

Pidu: loa andmine alkoh. jook. müügiks — 47, 49; alkoh. jook. kauplemise kellaaeg — 53 p. 5 ja teine lõige.

Piiritus: müük — 2; monopol — PMS 1; müük tervishoidl. teadusl., keemil. ja tehnil. otst. — PMS 25; müük kauplustest — PMS 31; müügi kitsendamise määrused — PMS 40.

Piirivalve: kogud ja kodud — 12, 44, 55, 63.

Politsei: teostab järelevalvet — 15, 16; kogud ja kodud — 12, 44, 55, 63.

Politseivalitsus: direktoriga kokkulepe erandi tegemiseks alkoh. jook. hoidmisel ja tarvitamisel seltsi, klubi jne. ruumes — 48; alkoh. jookide kohaltarvit.

müügiasut. avamiseks lähemale 500 m. kirikutest, koolidest jne. — 50; määrab trahteriärides kauplemise kellaaja — 53 p. 3 ja 4; direktoriga kokkulepele müügiks veoviisil — 64.

- Prefekt:** arvamus vastut. juhataja määramiseks — 12, loa andmisel alkoh. jook. müügiks — 17, 44; kokkulepe loa andmisel pidudele — 47; õigus pidudel alkoh. jook. müügiaega pikendada — 53 teine lõige.
- Pudelid:** pudelite maht — AkMM 60, 61; vt. ka pakised.
- Pärija:** loa üleminek — 22.

R.

Reklaam — 7.

Rentimine — alkoh. müügiõiguse — 63.

Ruumid — kohaltarvit. õigusega alkoh. jook. müügiasut. ülevaatus — 51, m. 7, 8; nende vastavus sundmäär. nõuetele — 52; plaan kohaltarvit. õig. asutistes — m. 10.

S.

Selts: peol alkoh. kaupl. loa andmine — 47; ruumes alkoh. jook. tarvitamise ja hoidmise keeld — 48; einelaua rentimine — 63.

Silt — 8, m. 13.

Siseminister — õigus sulgeda müügiasutisi ja keelata alk. jookide müüki — 4, kokkulepe juhendite andmiseks — 16.

Siseministerium: nõusolek loa andmisel — 44.

Sooviavaldus: sisseandmise kord alkoholimüügi loa saamiseks — m. 1—7.

Suvituskoht — kauplemise kellaeg — 53 p. 4.

T.

Tarvitamine: alkoh. joogi keelatud — 33; alkoh. joogi võimaldamine võõrastele keelatud — 35; alkoh. jooke keelatud seltsi, klubi jne. ruumes — 48.

Teedeministerium — nõusolek loa andmisel — 44.

Teenija — keeld asutises kaasa juua — 60; keeld alalistel olla alkoh. jook. müügiasutises — 61.

Tegevuse — lõpetamine — 20.

Tehas — piirituse ja alkoh. jookide müük — 2, 3.

Trahterimaks — vt. Trahteriäri sead. ja väljavõte Otsemaks. sead.

Trahteriäri: loa andmine — 43, 44, 49; ruumide ülevaatus — 51; vastavus sundmäärusele — 52; kauplemise kellaeg — 53—55; lahtiselt hoida lubatud alkoh. jook. hulk — m. 18; vt. ka Trahteriäri sead. **Tunniaeg** — vt. kellaeg.

V.

Vabariigi Valitsus — määrab piirituse ja viina müügi-hinnad — PMS 23, pudelite mahud — PMS 31; vt. sellekohane määrus.

Veoviisil — õllemüük — 64—67.

Volikogu: omaval. arvamus trahteriäri avamisel — 44; m. 2.

Väljaviimiseks — alkoh. jookide müük — 2, 56.

Õ.

Õigus — kaotus loa saamiseks — 18.

Õlu: müük veoviisil — 2, 64—67; müük klaasi viisi — m. 21; vee juurdelisamine ja segamine keelatud — AkMS 85; ümbervalamine pudelitesse — AkMS 91.

Õnnemängud — keeld alkoh. jooke kasutada — 36.

Ä.

Äritunnistus — järgud alkoh. jook. müügiks — vt. väljav. Otsemaks. seadusest.

Ü.

Ühendus — sisemine keelatud — 41; vt. ka müügikohaga ühendatud paik.

Üleandmine — alkoh. jook. müügiasutise uuele pidajale — 45.

Ülemäär alkoh. jookide: hoidmne lahtiselt einelauas — m. 18; vedu lahtiselt — AkMM 201, 212.

Ümberpaigutamine — müügiasutise — 21, 51.

Sisukord.

Alkoholimüügi seadus.

	§§	Lk.
Sissejuhatav seletuskiri		3
1. peatükk. Üldeeskirjad	1—16	7
2. peatükk. Müügiload ja müügitaks	17—31	13
3. peatükk. Piirituse ja alkoholiste jookide üldine müügitaks	32—42	19
4. peatükk. Alkoholiste jookide müügitaks kohaltarvitamiseks	43—63	21
5. peatükk. Õlle müügitaks veoviisil	64—67	30
Müügitaksu tariif		32
Maksmapanemise osa		35

Alkoholimüügi määrus		39

Lisad:

Väljavõte Piirituse ja alkohol. jookide müügitaks sead. /	43
Väljavõte Aktsiisimaksu seadusest	45
Väljavõte Aktsiisimaksu määrusest	49
Väljavõte Trahteriäri seadusest	50
Väljavõte Trahteriäride liikide täiendamise sead. /	53
Väljavõte Otsemaksude seadusest	55
Väljavõte Maksukarist. seadustikust	56
Väljavõte Kriminaalseadustikust	64
Väljavõte tehnilisteks otstarveteks piirituse müügitaks ja tarvitamise seadusest	67
Vabariigi Valitsuse määrus piirituse- ja viinapudelite mahu jne. kohta	67
Väljavõte Majandusministri määrusest viina ja piirituse hindade kohta	68
Tähestikuline sisujuht	72

A-9317